

SIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD XVII
Broj 780

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR

Šibenik, 24. lipnja 1978.

CIJENA
3 DIN

DANAS U NAŠEM GRADU POČINJE 18. JUGOSLAVENSKI FESTIVAL DJETETA

Dobro došli!

U povodu održavanja tradicionalnog Jugoslaven-
skog festivala djeteta u našem drevnom gradu s boga-
tom radničkom i revolucionarnom tradicijom, osobita
mi je čast i ovim putem u ime Općinske skupštine,
svih društveno-političkih organizacija i svoje osobno,
pozdraviti sve goste i sudionike ove divne, općepriz-
nate manifestacije koja je postala žarište kulturnog
stvaralaštva za djecu u našoj zemlji sa vidljivim od-
jekom u Evropi i u svijetu.

Jugoslavenski festival djeteta do sada je postigao
mnogo. Sada je, međutim, situacija da može doživje-
ti novi zamah. Potrebno je intenzivirati razmišljanja
o njegovu kadrovskom i organizacijskom jačanju, o
rješavanju problema prostora u kojem se održava,
kao i o mogućnosti produženja njegova trajanja. Do-
gađa nam se, naime, da zbog prevelikog interesa ima-
mo izuzetno zgušnjat program, što samo ide na uštrb
kvalitete ove manifestacije.

Uspješnom razvoju JFD moramo svestranije
uključiti i našu šibensku djecu.

Sigurno je da će nam i ovaj Festival donijeti ne-
što novo, a sadašnji rad je najbolja potvrda njegovoj
kvaliteti. No, čvrsto vjerujemo u to da ubuduće može
i bolje, pa to od njega i očekujemo.

Zahvaljujem se svim sudionicima, bilo da je ri-
ječ o suradnicima iz svih naših republika i pokraji-
na, bilo da se radi o radnicima Centra za kulturu od-
nosno Festivala djeteta, koji su svojim nesebičnim ra-
dom tokom proteklih jedanaest mjeseci stvorili teme-
lje za ono što počinje večerašnjom svečanom prired-
bom.

Svim predstavnicima javnog informiranja i svim
gostima Festivala želim ugodan boravak u našem gra-
du.

Ugodne festivalske dane želim i našim sugrađani-
ma i nadam se, da će otvoriti svoja srca svim našim
malim i velikim gostima, i tako pridonijeti ugledu koji
naš grad i Festival uživa u njihovim očima.

Predsjednik Skupštine općine Šibenik
dipl. inž. VINKO GUBERINA

Sve je bilo u znaku Kongresa...

I u našem gradu i svim dije-
lovima komune, u svim mje-
snim zajednicama, organizaci-
jama udruženog rada i dru-
štveno-političkim organizacija-
ma s velikim zanimanjem i
pažnjom praćen je rad 11. kon-
gresu SKJ koji je jučer zavr-
šen u Beogradu. Nije to bilo
vidljivo samo u vanjskim obi-
lježjima mnoštvom zastava,
plakata, transparenata koji su
ukrašavali tvornice, javne us-
tanove, škole, kuće — osjetilo
se to mnogo više u proizvod-
nom procesu, u svim organiza-
cijama udruženog rada gdje su
postizani bolji rezultati, osje-
telo se to na svim skupovima,
na sastancima radničkih savje-
ta, koji su bili u znaku Kon-
gresu.

U utorak ujutro kada je po-
čeo Kongres u jednom trenut-
ku bio je opći praznik jer su
mnogi načas prekinuli proiz-
vodnju, zaustavili strojeve da
bi mogli na malim ekranima
promatrati otvaranje najvećeg
skupa jugoslavenskih komuni-
sta i slušati izlaganje druga Ti-
ta. Mnogobrojne organizacije
udruženog rada, udruženja gra-
dana i društveno-političke or-
ganizacije uputili su Kongresu
pozdravne telegrame. U tome
su prednjačili kolektivi Tvornice
elektroda i ferolegura, TLM
»Boris Kidrič«, MTRZ »Veli-
mir Škorpik«, itd.

U svim pozdravima ističe se
da je 11. kongres SKJ veliki
dogadaj za sve komuniste i
radne ljude, da svakim danom
sve više raste povjerenje
u SKJ kao vodeću snagu dru-
štva, da su radni ljudi svjesni
postignutih rezultata između
dva Kongresa i s ponosom isti-
ču mnoge radne pobjede, ostva-
rene uvjete za bolji rad, iz-
gradnju novih kapaciteta, po-
dizanje životnog standarda...
Sve se to s ponosom ističe, ali
podjednako se govori da na
svima leži odgovornost za još
brži razvoj cjelokupnog soci-

jalističkog samoupravnog dru-
štva i provođenje ZUR-a kao
jednog od osnovnih zadataka.

Postignut je, u proteklom
razdoblju, značajan stupanj e-
konomske i društvene stabil-
nosti, a zaključci Kongresa bit
će putokaz rada u narednom
periodu. Stoga se u svečanom
raspoloženju, s ponosom na
postignute rezultate pratio rad
11. kongresa SKJ, s odlučnošću
da sve odluke ovog najvećeg
skupa jugoslavenskih komuni-
sta zajednički provedemo u
djelo.

M. R.

Porinuta „Jablanica“

U petak 23. ovog mjeseca u
vrijeme održavanja 11. kongre-
sa SKJ, radni ljudi brodogra-
dilišta »Split« i Slobodne plo-
vidbe, Šibenik pridonose još
jednom uspjehu, gdje u zajed-
ničkoj manifestaciji slave po-
rinuće prvog broda zaključe-
nog iz ugovora Piranskog spo-
razuma. Dva broda koja se
grade u brodogradilištu »Sp-
lit« za potrebe radne organiza-
cije Slobodne plovidbe posje-
duju iste karakteristike, te
svaki od njih ima nosivost od
po 30.000 DWT.

Toga dana kopnene i brod-
ske sirene uz prisustvo broj-
nih predstavnika i uzvanika
označile su svečano porinuće
novog broda koji će nositi
ime »JABLANICA« poznato
ime iz NOR-a iz bitke na Su-
tjesci. Na taj način radni lju-
di odužuju se uspomeni na
slavne dane iz povijesti naših
naroda, a ovaj brod u sastavu
flote jugoslavenske trgovačke
mornarice vijorit će zastavu
nove Titove Jugoslavije.

J. BILIŠ

SA SJEDNICE IZVRŠNOG VIJEĆA

Prihvaćeni sanacioni programi

Iz dnevnog reda: prihvaćeni sanacioni programi organizacija udruženog rada koje su poslovale sa gubicima, te prijedlozi o povećanju cijena administrativnih taksa, komunalnih usluga. Razmatran program unapređenja čistoće u Šibeniku.

Posljednjom sjednicom Izvršnog vijeća Općinske skupštine zaokružen je proces saniranja gubitaka organizacija udruženog rada iz prošle godine. Pred članovima ovog tijela našli su se sanacioni programi svih 11 organizacija udruženog rada (sa njihovim OOUR-ima), te prijedlozi zaključaka i mjera koje treba poduzeti. Nakon diskusije svi sanacioni programi i zaključci su usvojeni, a konačnu riječ dat će delegati Općinske skupštine i Vijeća udruženog rada. Treba dodati da su sredstva za sanaciju — u potpunosti osigurana.

Raspravljajući o rezultatima provedene javne rasprave o Nacrtu operativnog programa o provedbi politike cijena u 1978. godini za proizvode i usluge iz nadležnosti općine, rečeno je da je stigao mali broj primjedbi. Od prispjelih primjedbi koje se odnose na povećanje cijena nekih uslužnih djelatnosti, komunalnih te drugih usluga prihvaćen je prijedlog ATP »Šibenik« da se cijene njihovih usluga umjesto predviđenih devet povećaju za 13,5 posto. Prihvaćen je i prijedlog Odluke o općinskim taksama kojim se predviđa povećanje cijena ovih usluga u prosjeku za 60 posto. Ovakve cijene tek će biti na razini cijena u drugim općinama.

Prihvaćajući program 18. jugoslavenskog Festivala djeteta, članovi Izvršnog vijeća su istakli, da se ova manifestaci-

ja razvija i da ju je potrebno u narednom razdoblju i kadrovski i organizaciono ojačati kako bi mogla adekvatno pratiti sve veći broj manifestacija. Pogotovo je to zadatak ako se zna da je iduća godina proglašena od strane UNICEF-a godinom djeteta i da će se 1980. godine održati jubilarni 20. festival. Rečeno je također na osnovi iskustava iz organiziranja sličnih manifestacija u Dubrovniku i Splitu, da bi organizacije udruženog rada iz naše općine mogle imati daleko više koristi no što je to do sada bilo. Zaključeno je da se detaljne analize o svemu tome sačine nakon završetka ovogodišnjeg Festivala, te da se naznače pravci rada u narednom razdoblju.

Pažnju članova Izvršnog vijeća privukao je i program unapređivanja javne čistoće u gradu koji je u cijelosti podržan s napomenom da se u njega ugrade konkretni planovi i razradi dinamika razvoja. Nosilac ovog programa bila bi OOUR »Čistoća«, a program podrazumijeva osposobljavanje ove organizacije udruženog rada da u suradnji sa mjesnim zajednicama što bolje obavlja svoju osnovnu djelatnost — održavanje javne čistoće. Već prvi koraci bit će poduzeti uskoro, no potpuno rješavanje zahtijeva dugoročan proces i znatna ulaganja što je također potvrđeno na sjednici Izvršnog vijeća.

M. RADOŠ

Uz 27. lipnja Dan samoupravljača

Zakon o udruženom radu - dio naših iskustava

Iz razgovora sa prvim predsjednicima radničkog savjeta i Upravnog odbora tadašnje Tvornice aluminijske i glinice Lozovac Mladenom Blažičevićem i Mirkom Simsigom saznali smo nešto više o prvim danima samoupravljanja, o tome što su ova samoupravna tijela raspravljala, kako se odlučivalo u to vrijeme i što oni misle koliko se daleko otišlo.

U utorak, 27. lipnja slavimo Dan samoupravljača, dan kada je 1950. godine donesen zakon o predaji tvornica na upravljanje radnicima. No, od tog dana pa do danas mnogo toga se dogodilo. Samoupravljanje je postalo stvarnost, postalo svakodnevica u načinu mišljenja i ponašanja radnih ljudi u organizacijama udruženog rada, a prve korake učinili smo tek prije 28 godina kada su shodno zakonu predane tvornice na upravljanje radničkim savjetima. Tih dana o kojima se mnogo ne zna jer su, tako da kažemo, prvi samoupravljači još živi — mada, najčešće, umirovljenici, — i jer živimo u vrijeme kad želimo postići što više, kad smo donijeli i provodimo prvi radnički zakon — Zakon o udruženom radu, tih se dana ne sjetimo baš često. A ova prigoda je prilika za to.

MI SMO POČINJALI

— Prvi radnički savjet u Tvornici aluminijske i glinice, sjeća se njegov prvi predsjednik Mladen Blažičević, izabrali smo 15. rujna 1950. godine. Radnički savjet tvornice koja je imala oko 450 radnika imao je točno 42 člana koje su radnici birali tajnim glasanjem.

Mladen Blažičević

Bio je to potpuno demokratski izbor, kao što smo ocijenili i ove posljednje delegatske, za članove radničkog savjeta bilo je predloženo barem dvostruko više kandidata.

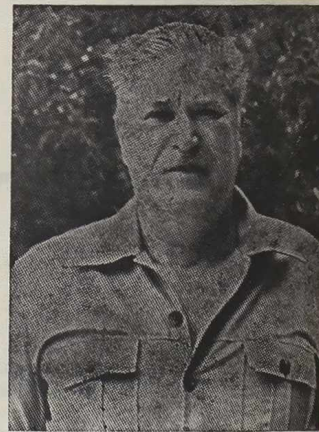
Na prvoj sjednici Radničkog savjeta izabrano je njegovo izvršno tijelo Upravni odbor koji je brojio 11 članova i koji se stara o tome da se odluke radničkog savjeta sprovedu u djelo. Za prvog predsjednika ovog organa izabran je Mirko Simsig koji o raspravama na prvim sjednicama kaže: — U-

pravni odbor sastajao se po potrebi dva-tri puta mjesečno i raspravljao o izvršavanjima naznačenih planova, o proizvodnji, o nabavci repromaterijala, jer u to vrijeme još smo u mnogočemu oskudijevali, raspravljali smo o financijskom planu, o mnogim operativnim stvarima koje su se morale rješavati. Uvijek se diskutiralo šta i zašto nije urađeno i tko je odgovoran za to.

— I na sastancima radničkog savjeta koji se sastajao jedanput mjesečno, nastavlja Mladen Blažičević, bilo je također diskusije. Nitko se nikad nije ustručavao reći što misli i kako treba rješavati nastale probleme. No, ipak je to bio početak. Nismo mi radnici u to vrijeme znali mnogo o proizvodnji, o svim ekonomskim i tehnološkim uvjetima i to nam je bila najveća teškoća. Danas svaki radnik o svim tim stvarima zna mnogo više i sigurno je i tim donošenje odluka jednostavnije.

DANAS SMO DALEKO STIGLI

No od tih prvih dana postignuto je izuzetno mnogo. Pored radničkih savjeta, danas u organizacijama udruženog rada radi niz komisija i odbora, te sve odluke donosi zbor radnih ljudi tako da je omogućeno svim radnicima da sudjeluju u procesu kreiranja, rasta i razvoja kolektiva. O tome govo-

Mirko Simsig

ri Mirko Simsig koji je danas tehnolog u pripremi proizvodnje u OOUR-u Lozovac TLM »Boris Kidrič« i od 1950. godine pa do danas obavljao gotovo sve dužnosti i u samopravnim organima i u sindikalnim organizacijama, itd.

— Danas su diskusije u samopravnim organima konkretne, malo tko ne govori, a govori se baš o svemu: o proizvodnji, o financijama, o stambenoj, o kadrovskoj politici. Svi su svjesni da je stjecanje dohotka kojim osnovna organizacija samostalno raspolaže osnovni zadatak i tako se svi i ponašaju. I još dalje — svaki radnik ispred sebe ima sva samopravna akta, sve svoje obveze, ali i sva svoja prava. ZUR koji od početka godine provodimo u djelo zbir je svih iskustava za ovaj 28-godišnji period, ali isto tako i putokaz kako raditi u narednom periodu. Ja mislim da smo sada u situaciji da svaki radnik odlučuje, da zajednički o svemu vodimo brigu i stvaramo bolje uvjete za život i rad svakog zaposlenog. M.R.

U POSJETU ŠIBENSKOJ BRIGADI

HIMNA MLADOSTI

U trećoj smjeni savezne akcije »Šamac — Sarajevo 78.« sa sjedištem u Omladinskom naselju Doboj nalazi se i ORB »Šibenski heroji« iz Šibenika. Brigadu sačinjava 75 brigadirica od kojih 20 djevojaka. To su članovi SSO iz OOUR-a, mjesnih zajednica, te srednjih i osnovnih škola, a njih 32 su članovi Saveza komunističke omladinske radnih

Sadašnja ORB »Šibenski heroji« oformljena je 1. travnja ove godine na dan 32. godišnjice omladinske radnih

brigada, a pod zastavom ove proslavljene brigade omladinci i omladinke iz Šibenika odlaze na omladinske radne akcije još od 1962. godine, a za to vrijeme brigada je dobila niz priznanja. Za SORA »Šamac — Sarajevo 78.« bilo je prijavljeno čak 210 kandidata, a prioritet pri izboru brigadirica dat je onim članovima SSO koji su se isticali na lokalnim akcijama, kao i aktivnostima pri SSOH-u Šibenik. Pokrovitelj brigade je TLM »Boris Kidrič«.

Komandant šibenske brigade Josko Lokas, VKV radnik u TLM »Boris Kidrič«, informirao nas je da se svi brigadiri maksimalno zalažu kako na trasi tako i u Omladinskom naselju u društvenim aktivnostima. Komandant je ponosan na svoje brigadire. I to s pravom. Potvrda rada — svakodnevnim prebačaj norme. A brigadiri iz grada pod Šibenikom obećavaju još više. Što obećaju to i ostvare.

Približavamo se gradilištu u blizini Željezničke stanice Tr-

- Brigadiri i brigadirke iz Šibenika, njih ukupno 95, na SORA »Šamac — Sarajevo 78.« rade svojski, jer pruga Doboj — Zenica u dužini od 87 kilometara bit će djelo i njihovih ruku
- U radnim aktivnostima brigadirke ne zaostaju za svojim drugovima

buk, kod Maglaja, gdje brigadiri iz Šibenika rade na trasi. Nailazimo na grupu brigadirica: Slobodana Baljaka, Nedjeljka Bana, Zeljka Kljajića, Tonkicu Ercegović, Anitu Lončar, Zorana Krnića, Dragu Milovića i Mariju Rončević. Oni rade udarnički, iz njihovih srca izvire pjesma. pjesma ljubavi, pjesma rada. Došli smo do Josipa Raka, pomoćnika komandanta za trasu:

— Svi naši brigadiri dali su obećanje da će svoj dio posla završiti prije roka. A kako i ne bi kad su složni. Trenutačno našoj brigadi pomažu brigadisti iz ORB »Prva makedonska« iz Skopske armijske oblasti. Pogledajte ih, divni su to momci. Rade s nama kao da su iz naše brigade. To je prava suradnja, drugarska, ljudska... Ona nije zbog pomena, a to je velika stvar. Ona je nastala zbog potrebe i želje da se zblizimo, upoznamo, jer, vjerojatno ste čuli izreku: »Što više prijatelja — to ljepše nebo. To je parola obje brigade, kaže Josip Rak.

Brigadiri i brigadirke ovdje dolaze rano u zoru. Njihova mladost korača onom utabanim stazom, od historije prema budućnosti. Neumorni omladinci i omladinke samo za trenutak zastanu. Mladost i e-lan, rad i pjesma, bratimljenje i drugarstvo, rosa mladosti na žuljevitim rukama. Z. MIŠKOVIĆ

Integracije

USKORO
VIMEKS

»Vinoplod«, »Krka«, i »Mesopromet« naći će se uskoro u jedinstvenoj radnoj organizaciji s oko 500 radnika. Zajednička radna organizacija pod imenom VIMEKS udružiti će se u složenu organizaciju udruženog rada s radnim organizacijama u području hoteljerstva i trgovine.

Ovih je dana u »Vinoplođu«, »Krki« i »Mesoprometu« na sjednicama radničkih savjeta usvojena odluka da se za 30. lipnja raspiše referendum o organiziranju na osnovama ZUR-a i udruživanju u jedinstvenu radnu organizaciju prehrambene industrije. Referendumu će prethoditi sastanak političkog aktiva triju radnih kolektiva na kojem će se još jednom razmotriti okolnosti i društveno-ekonomski efekti udruživanja.

Nova radna organizacija pod nazivom VIMEKS — prehrambena industrija Šibenik (vino, meso, kruh i slastice), s ukupnim godišnjim prihodom od 350.000 dinara, i s oko 500 zaposlenih radnika, bavit će se proizvodnjom i prodajom vina, vinskih destilata i bezalkoholnih osvježavajućih pića, proizvodnjom kruha, peciva i raznih slastica, tjestenine i sličnih proizvoda, preradom i konzerviranjem mesa, proizvodnjom kobasičarskih proizvoda, topljenjem i rafiniranjem masti i drugih jestivih masnoća životinjskog porijekla.

»Vinoplod«, »Krka« i »Mesopromet« imat će u novoj radnoj organizaciji status osnovnih organizacija udruženog rada, a posebnim odlukama, putem referenduma, bit će organizirana osnovna organizacija udruženog rada »Robni promet« i Radna zajednica.

Organizirana i objedinjena prehrambena industrija šibenske općine bit će nosilac ukupnog razvoja u djelatnosti dorade i prerade poljoprivrednih proizvoda. Neposredni planovi i zadaci nove radne organizacije odnose se na izgradnju pogona za primarnu preradu grožđa u Južnom Primoštenu i Bribirskim Mostinama, proširenje i modernizaciju pogona za proizvodnju voćnih sokova i alkoholnih pića na bazi vlastite sirovine (»Vinoplod«), izgradnju pogona za konzerviranje i pakiranje specifičnih proizvoda s ovog područja — ma-

sline, smokve, ljutike, kapulice, feferona i sl., izgradnju pogona za proizvodnju vinskog octa, hladnjaču kapaciteta od 3000 tona i pogona za proizvodnju poslastica u sadašnjoj OUR »Krka«. Predviđeno je i podizanje pogona za proizvodnju ulja sa svim fazama dorade — s mogućnošću kooperativnog odnosa s proizvođačima sličnog proizvoda u drugim regijama (Sombor) čija su sirovina ostale uljarice.

Bit će potrebno rekonstruirati i modernizirati klaonicu i proširiti je pogonom za preradu otpadaka. U vrlo obimne planove VIMEKS-a uklapa se i izgradnja peradarnika za proizvodnju 3—4 milijuna komada godišnje, te objekta za tovljenje svinja u turnusu od 500—600 komada. Spomenimo još i, za sada samo ideju, o podizanju suvremenog pogona za doradu (sušenje) dalmatinskog pršuta, godišnjeg kapaciteta 40—50 tisuća komada.

Realizacija ovih, kao i ostalih, programa prehrambene industrije pridonosit će bržem i svestranijem prevladavanju postojećeg stanja šibenske privrede, pospješiti efikasnost pri-

Iz jedne gradske mesarnice

vredivanja i biti značajan čimbenik u rješavanju problema nezaposlenosti. Udruživanje u području prehrane trebalo bi rezultirati ne samo kvalitetnijim i racionalnijim poslovanjem, potpunijim korištenjem kapaciteta, već i unapređenjem tih djelatnosti kroz povećanu produktivnost rada i ekonomičnost poslovanja. Već niz godina ove radne organizacije nisu proširivale obim svoje proizvodnje plasiranjem novih proizvoda na tržištu, što više, mnoge su napustile dio asortimana koje su proizvodile. Odnos između tih organizacija i proizvođača sirovina zasnovao se na kupoprodajnom činu, a najveći dio nije imao izgrađenu poslovno-proizvodnu orijentaciju i programe koji bi odredili njihovo mjesto u privredi općine, što je dovelo do destabiliteta organizacija.

Zakon o udruženom radu potencirao je sve postojeće probleme i nametnuo nužnost njihova što skorijeg rješavanja. A put do uspjeha, do boljeg poslovnog efekta, najčešće je dobra, odgovarajuća organizacija rada. Ako je suditi po predviđanjima, ambicioznim programima i planovima razvoja koji su naznačeni konceptom udruživanja prehrambene industrije — pravi rezultati neće izostati.

Udruživanje u radnu organizaciju VIMEKS provest će se 1. listopada, a prvi učinci povezavanja i zajedničkog poslovanja »Vinoploda«, »Krke« i »Mesoprometa«, kako izgleda, mogu se očekivati tokom 1979. godine.

Davorica DOMAZET

Aktualna tema

Mirovinsko - invalidsko osiguranje poljoprivrednika

● Izrađen i usvojen prednacrt Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju poljoprivrednika ● Tko ima pravo na to osiguranje ●

Već dulje vrijeme u našoj se zemlji raspravlja o mirovinskom i invalidskom osiguranju poljoprivrednika. Ponegdje se to manje-više uspješno rješava, ponegdje se još uvijek traže rješenja. Radi što bržeg i uspješnijeg usvajanja konačnih mjerila i propisa na ovom području posebna Komisija Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske izradila je Prednacrt Zakona, a prema planu, u

1978. godini bit će donijet i Zakon.

Poljoprivrednicima s našeg područja, kojih na žalost ima malo bit će zanimljivo kakva prava stječu ovim Zakonom. Prema njemu poljoprivrednici koji budu zasnovali radni odnos na temelju udruživanja rada i sredstava bili bi u pravima iz ovog osiguranja izjednačeni s radnicima u udruženom radu. Individualni poljoprivrednici stječu ista prava ukoliko im je poljoprivreda jedino glavno zanimanje, a stariji su od 15 godina. Ako želi ostvariti mirovinsko i invalidsko osiguranje individualni poljoprivrednik mora podnijeti određene doprinose koji nisu veliki.

Ostali članovi poljoprivrednog domaćinstva, kojima je to jedino zanimanje, mogu dobrotvoljno pristupiti osiguranju ako su stariji od 18 godina. Za starije individualne poljoprivrednike koji se već dulje vremena bave poljoprivredom predviđena je mogućnost dokupa mirovinskog staža.

KOJI SU UVJETI ZA STAROSNU MIROVINU?

Individualni poljoprivrednik stječe pravo na starosnu mirovinu pod gotovo istim uvjetima kao radnik u udruženom radu. Znači ako je muškarac star 65 godina, a žena 60 godina i ako imaju ukupni radni staž najmanje 20 godina, ili ako ima 40 godina mirovinskog staža (muškarac) i 35 godina (žena).

Pod jednakim uvjetima odre-

đivala bi se i visina starosne mirovine što znači da najviša mirovina može iznositi 85 posto od mirovinske osnovice.

OBITELJSKA MIROVINA

Ovu mirovinu mogu steći članovi obitelji osiguranika koji je do smrti imao bar 20 godina mirovinskog staža ili ako je ispunjavao uvjete za starosnu i invalidsku mirovinu. Bračni drug može dobiti obiteljsku mirovinu, ako je navršio 60 godina života ili kada je potpuno nesposoban za rad u poljoprivredi. To će pravo imati i djeca mlađa od 15 godina, odnosno do 26 godine života kada se nalaze na redovnom obrazovanju.

Sva prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja moći će se ostvariti tek od 1. siječnja 1983. godine, izuzetno u slučaju nesreće na poslu od siječnja 1981. godine, te za osiguranike koji dokupe potreban mirovinski staž.

Dakle, i za šibenske poljoprivrednike predstoje razdoblje sređivanja svih propisanih zahtjeva.

Komentar ovome možda nije potreban, osim napomene da se njime, u okviru ostalih akcija, poljoprivreda i poljoprivrednici stavljaju u ravnopravan položaj sa svim ostalim radnicima. Značenje Zakona je još uočljivije ako imamo u vidu da se sve više pokazuje potreba intenziviranja poljoprivredne proizvodnje, ili pak ako znamo da je najveći dio individualnih poljoprivrednika u našoj općini stariji. Sve ove mjere, vjeruje se, potaknut će i mlade na vraćanje ovoj privrednoj granici.

Zoran BUJAS

OVOGA LJETA
NA OTOKU MLADOSTI
OBONJANU

Mjere
zdravstvene
zaštite

Za sve sudionike SORA »Otok mladosti« koja je počela 15. lipnja, Medicinski centar i SIZ zdravstvenog osiguranja provest će mjere zdravstvene zaštite. Program mjera te zaštite obuhvaća sve aktivnosti vezane uz potpunu osobnu i kolektivnu zaštitu, a organizaciju i financiranje preuzeo je SIZ zdravstvenog osiguranja. SORA »Otok mladosti« imat će tri smjene po 25 dana, a sudjelovat će 29 brigada sa oko 1450 brigadira. Osim radnih brigada, od 1. srpnja do 22. kolovoza, na Obonjanu će boraviti i 3 smjene sa oko 3 tisuće omladinaca.

Na početku rada svake smjene bit će obavljeni pregledi, a predviđen je i završni pregled. U okviru provođenja mjera zdravstvenog odgoja, organizirat će se tečajevi prve pomoći i predavanja o osobnoj higijeni, te o bolestima ovisnosti (pušenje, alkoholizam, tabletomanija). S obzirom na to da se radi o omladincima koji žive i rade u posebnim uvjetima, sve mjere imat će karakter uočavanja i sprječavanja bilo kakvih pojava koje bi mogle štetno djelovati na njihovo zdravlje.

Za vrijeme akcije »Otok mladosti«, Medicinski centar organizirat će stalnu djelatnost liječničke ekipe i svakodnevno dežurstvo liječnika na mjestu gdje se obavljaju radovi. Osim toga, organizatori će akcije svakodnevno držati u pripravnosti jedan brod, kako bi se moglo što hitnije intervenirati i uputiti teže povrijeđenog ili oboljelog brigadistu u Medicinski centar u Šibenik.

Z. B.

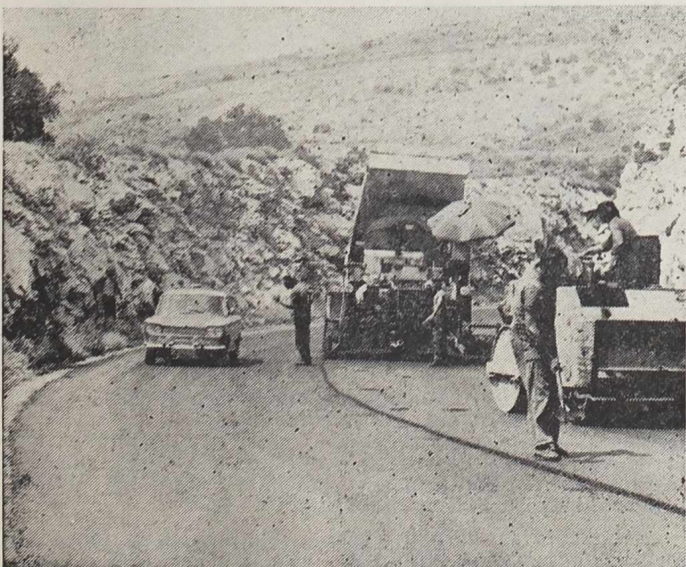
Završena politička
škola SKH u
Šibeniku

Predsjednik OK SKH i član CK SKH Stipe Baljkas, uručio je ovog mjeseca u Gradsnoj vijećnici, diplome drugoj generaciji Političke škole SKH odjeljenja u Šibeniku. Diplome je dobilo 114 polaznika koji su s uspjehom završili rad u školi, te savladali obiman program ideološko-političkog i marksističkog obrazovanja.

Osmomjesečna nastava provodila se u četiri grupe, tri u Šibeniku i jedna u Skradinu, s ukupno 135 polaznika, a Program je realiziran kroz 484 nastavna sata. Uz četiri obavezne tematske oblasti: Osnove marksizma, Socijalistička revolucija u Jugoslaviji, Savez komunista — vodeća društvena i idejno-politička snaga, te Socijalizam kao svjetski proces i razvojni problemi suvremenog svijeta, za polaznike je na kraju upriličen i završni sat na temu: Aktualni politički i privredni trenutak općine.

Polaznici su mahom bili mladi, neposredni proizvođači, društveno-politički angažirani. Čak su 62 polaznika mlađa od 27 godina, a 64 su u dobi između 27 i 40 godina.

Treća generacija Političke škole SKH u Šibeniku, s ukupno 100 polaznika, započeo će rad na jesen, organizirana u četiri grupe, od kojih će jedna biti u Primoštenu.

Radovi na popravka jadranske ceste

Kome i koliko boravišne takse

Stara turistička tema, stara koliko i ugošćivanje »furešta« na našoj obali, ne prestaje biti aktualna — tko treba da raspolaže dinarom ubranim od turističke takse? Prikupljanje boravišne takse i njeno korištenje još nije riješeno kako bi valjalo. Sredstva koja se pobiru od boravišne takse tretiraju se kao i svi drugi porezi, odnosno prihod u budžeta općine, te se otuda po utvrđenim ključevima raspodjeljuju na nekoliko korisnika.

Odlukom o ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti regulirano je da građani mogu iznajmljivati ležajeve isključivo preko hotelsko-turističkih organizacija i turističkih društava, pa je tako ubiranje boravišne takse usredotočeno samo na jednom mjestu. Ovom prilikom treba naglasiti da radne organizacije i turistička društva sami ubiru boravišnu taksu od svojih gostiju.

Većina turističkih radnika traži da njihova mjesta dođu do ako ne čitavog ubranog prihoda na ime boravišne takse ono bar njena većeg dijela, potaknuta duhom i načelima Zakona o udruženom radu. U raspravama i dokazivanjima nužnosti okretanja politike raspodjele boravišne takse obilato se iskorištava onaj njegov temeljni postulat, da sredstvima raspolaže onaj tko ih je i ostvario. No s boravišnom taksom, kazuju oni, stvari ni iz daleka ne stoje tako: jedna trećina otprilike vraća se turističkim mjestima za poticanje razvoja turističke djelatnosti, isto toliko se namjenjuje redovnim djelatnostima mjesnih zajednica na cijelom području općine, a preostali dio ostaje prihod općinskog budžeta i upotrebljava se za druge namjene. Pri takvom stanju stvari turistička mjesta, u kojima se ostvaruje prihod boravišne takse i koja su, da bi do njih došla, treba uložiti popriličan novac za različite komunalne i općenito društvene sadržaje — ostaju zaključno i u svom turističkom pregalaštvu i napredovanju gube korak. Mi jesmo, za solidarnost, jer za vlastiti turistički boljitak nismo samo mi zaslužni, ali ne i za solidarnost koja znači naše očito zakidanje i sputavanje razvoja. Ima, naime, primjera da neko mjesto u kasnijoj općinskoj raspodjeli ostvarenog boravišnog novca ne dobije čak ni dvadeseti dio ubrane takse. To se, kažu, uz ostalo nepovoljno odražava i na organizaciju prijavljivanja gostiju i kontrolu njihova boravka.

S razine općine obično se na sve te učestale prigovore i pritužbe odgovara tvrdnjom da je tako regulirano zakonom i da se ništa mimo njega ne može učiniti.

Druga strana odgovara da zakon kazuje da se ostvareni novac može i drukčije raspodijeliti — da praktički bude ponovno vraćen za unapređene djelatnosti iz kojih je i potekao.

R. T.

U ŠPICI SEZONE

U ove festivalske dane naš grad prima izgled živog mediteranskog ambijenta Tome pridonose lijepo uređeni štekati i suncobrani na malim pjacama, poput ovog ispred kavana »Medulić«.

Tribunjska panorama

Sliku Tribunja rijetko ćemo naći na turističkim prospektima šibenske rivijere. O njemu ćemo tek ponekad pročitati koju riječ u propagandnim materijalima s ovog područja. Tribunj nema luksuznih hotela, nema veliku i nadaleko poznatu turističku tradiciju. Pa, ipak u njemu je sve više gostiju — domaćih i stranih — koji svoj ljetni odmor potraže upravo u ovom pitomom i mirnom mjestancu s nešto više od tisuću žitelja, smještenom u neposrednoj blizini jednog takvog turističkog središta kakvo je Vodice.

VIKEND-KUĆICA DVAPUT VIŠE OD DOMAČINSTAVA

Točno prije dvadeset godina u Tribunju je osnovano prvo turističko društvo iako te, 1958. nije bilo nikakvih pravih uvjeta za razvoj ove djelatnosti; tek šezdesetak ležaja, pretežno treće kategorije, u kućnoj radinosti. Danas Turističko društvo u Tribunju nudi 800 kreveta, od kojih je najveći broj u sobama prve kategorije, te još tridesetak ležaja u pansionu Poljoprivredne zadruge »ZAMALIN«. I što je posebno zanimljivo, u Tribunju ima 262 stalna domaćinstva, a dvaput je toliko vikend kućica. A niz starih kuća na »otočiću« kupili su i preuredili došljaci iz raznih krajeva naše zemlje; među njima i brojni naši poznati umjetnici, koji ovdje provode ljetne dane, a često i više od toga.

U Tribunju trenutno ima osamdesetak gostiju i — kaže nam Dušica Štipanić, tajnik Turističkog društva — da je to uobičajen broj turista u drugoj polovici lipnja. Sada su još uvijek brojniji stranci, i to oni koji su već godinama stalni — da ih tako nazovemo — gosti ovog kraja. Puni kapaciteti očekuju se, kao i ranijih godina, sredinom srpnja.

Tribunjci, međutim, kao da ne trče za rekordima u broju ostvarenih noćenja. I bolje je tako. Jer, u sveopćoj »poplavi« komercijalnih turističkih središta, danas se teško mogu naći pravi mir, čistoća mora i netaknutost krajolika. Tribunj to još uvijek pruža.

NI JEDAN DAN BEZ DOBROVOLJNE AKCIJE

Tribunjci mogu zaista biti ponosni na mnoge akcije pro-

Sve više gostiju

vedene proteklih godina. Tim više, što je najviše učinjeno dobrovoljnim radom i vlastitim sredstvima. Pa kad nam Lovor Perkov, predsjednik Mjesne zajednice, kaže da ovdje nema ni jednog dana bez neke dobrovoljne akcije, bilo pojedinačne, bilo masovne, onda mu zaista nije teško povjerovati. Nabrojimo samo neke!

Tribunj je nedavno dobio priključak na automatsku centralu u vodičkom hotelu »Punta« i 200 telefona, od kojih je zasad rade samo tri. U mjestu su iskopani kanali i položen kabel za novu vanjsku rasvjetu. Do početka ove školske godine bit će potpuno dovršena zgrada osnovne škole, u čijim je prostorijama nedavno otvoren i prvi dječji vrtić. Postavljen je kamen temeljac za novu samoposlugu, koju će — na površini od 160 četvornih metara prodajnog prostora — zajednički graditi Mjesna zajednica i Poljoprivredna zadruga. Izgrađeno je i novo groblje. Uz obećanu pomoć SIŽ-a za kulturu, uskoro bi se trebao početi graditi i Spomen-dom i, u njegovu sastavu, koncertna dvorana. Vrijednost svih radova započetih ili dovršenih u 1977. godini procjenjuje se na oko 7,5 milijuna dinara.

Nisu, međutim, ni Tribunjci bez problema. U ovim lipanjskim danima njih već muči »bolest« svih, pa i mnogih većih, turističkih središta. I ovdje je, naime, u toku sezone problem s prijavljivanjem gostiju. Posebno se to odnosi na vikend kućice, u kojima — uvjeravaju nas — ima već sad gostiju koji borave neprijavljeni. A svaki izgubljen dinar zbog nenaplaćene boravišne takse, i te kako bi dobro došao.

U Tribunju se žale i na nepostojanje urbanističkog plana, koji im je — usput rećeno — obećan još 1973. godine. Kao rezultat takva stanja niklo je i na ovom području oko 200 bespravno sagrađenih objekata, najviše vikend kućica. Gradi se — kažu nam — gdje tko hoće i kako hoće. A poslije se — unatoč nepostojanju građevinske dozvole — još traži priključak za vodu i struju. Kako stati nakraj bespravnoj izgradnji? U Tribunju na to ne znaju odgovor. A sve dok ne bude urbanističkog plana, teško će ga i pronaći.

I na kraju, iako po važnosti tu ne pripada, spomenut ćemo i pitanje autobusnih veza sa Šibenikom. Tribunjci s njima nisu zadovoljni. Nedorodno ih je, neredovite su, pa daci i radnici često kasne. Poseban je to problem u ovim sezonskim danima kad se broj stanovnika Tribunja — kako rekossu — podvostruči. Na traženje Mjesne zajednice da se broj autobusnih linija sa Šibenikom poveća, upućenim prije više od godinu dana, »Autotransport« nije još uvijek dao odgovor.

Nadajući se da će odgovor, unatoč zakašnjenju, biti povoljan mještani Tribunja dočekuju, evo, svoje »dvadeset prvo« turističko ljetno, u namjeri da već na jesen nastave s novim akcijama na uređenju svoga mjesta.

Živana PODRUG

„SANTURIST“ i na šibenskom području

U Vodicama je u ponedjeljak otvorena poslovica »Santurista«. Na taj je način, i formalno, ova zadarska turistička agencija proširila svoju djelatnost i na šibensko područje. Neki su ugovori sklopljeni već za ovo ljetno, pa — u aranžmanu »Santurista« već ljetuju gosti u hotelima Primoštena, Solarisa i Vodica, kao i u kućnoj radinosti.

Želja nam je, kažu u agenciji »Santurista«, da Šibenčani, koristeći naše izlete, putuju što više u svijet. Ova agencija, zasad jedina na šibenskom području, pružat će i usluge rent-a-cara.

Novo cijene maraski

Na sastanku u Splitu koji je organizirao Zadrudni savez za Dalmaciju, a kojem su prisustvovali i predstavnici četiriju izvoznih poduzeća i pedesetak proizvođačkih organizacija sa područja Dalmacije, dogovoreno je da će akontacijska cijena za kilogram višnje biti 14 dinara, što je za 1 do 1,5 dinar više nego lani. To znači da će se nakon plasmana napraviti konačan obračun te razlika do stvarne cijene naknadno isplaćivati poljoprivrednim proizvođačima. Nakon procjene ovogodišnjeg uroda koji će iznositi oko 250 vagona ocijenjeno je da je to tek 60 posto od prošlogodišnjeg. Proizvođači s općine Šibenik sudjelovat će s ovogodišnjom proizvodnjom od 60—70 vagona.

Ovako slab urod maraske, kako je ocijenjeno uvjetovale su slabe vremenske prilike, a i slaba zaštita stabla što je uvjetovalo pojavu mnogih bolesti.

M. M.

12 tisuća gostiju

U hotelima, kampovima, kućnoj radinosti, odmaralištima i ljetovalištima Šibenske općine boravilo je ovog tjedna gotovo 12 tisuća gostiju. Najbrojniji su i dalje inozemni posjetitelji, kojih je u našem području trenutno oko osam tisuća.

Već slijedećeg tjedna broj gostiju bi, prema prognozama, trebao biti barem dvostruko veći.

Bolja higijena

Ovog će ljeta posebna pažnja biti posvećena čišćenju svih turističko-ugostiteljskih objekata na priobalnom dijelu općine. Kako se novčane kazne nisu dosada pokazale dovoljno djelotvornima, ove će sezone svi lokali, koji ne budu zadovoljavali osnovne higijenske uvjete, biti odlukom Općinske sanitarne inspekcije — zatvoreni.

BILICE

Prometnice u prvom planu

Raštrkanost 14 biličkih naselja predstavlja veliku zapreku brzem razvoju područja koje se nalazi nadomak Šibeniku, a koje se ipak razvijalo znatno sporije od mnogih drugih udaljenijih krajeva.

Porušene i popaljene u narodnooslobodilačkoj borbi, Bilice su, zbog velike površine na kojoj se prostiru i, posebno zbog udaljenosti i nepovezanosti domaćinstava, unatoč znatnim ulaganjima mještana kasno dobile vodu, struju i prve kilometre asfaltnih puteva.

Ceste su i danas najveći problem. Zato već nekoliko godina mještani pokušavaju samodoprinosima i dobrovoljnom radnom snagom sanirati, barem donekle, stanje na svojim putevima. Uz samodoprinos iz 1972. i 1975. godine (ovaj posljednji se još otplaćuje), u modernizaciji puteva pomogla im je i općina Šibenik, dodijelivši Bilicama, iz tadašnjih fondova za lokalne ceste, u nekoliko navrata ukupno 500.000 dinara.

Biličanima je u ovom trenutku prvenstveni zadatak asfaltirati dva cestovna pravca, jedan prema Stublju i drugi prema Vrpolju. Uz cestu prema Stublju, dugu 3 kilometra, smješteno je danas preko stotinu domaćinstava. Na obali Prokljanskog jezera niklo je u posljednje vrijeme šezdesetak vikend-kućica, a autobus na toj liniji saobraća sedam puta dnevno. Zbog svega toga, stanovnici Stublja odlučili su da, uz samodoprinos, izdvoje još po tisuću dinara i odrek-

nu se kompletno obveznica za jma za ceste. Kako će to ukupno činiti 1.420.000 dinara, što još uvijek nije dovoljno za asfaltiranje pravca prema Stublju, Mjesna zajednica se obratila SIZ-u za lokalne ceste za pomoć od 500.000 dinara.

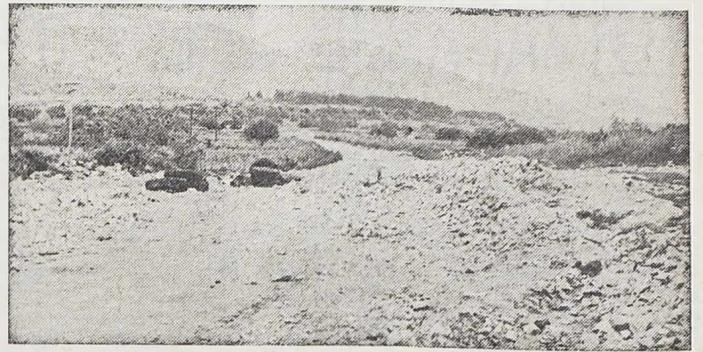
Odluka o dodjeli sredstava još uvijek nije donesena. Jer, SIZ-u je u posljednje vrijeme prispjelo tridesetak zahtjeva mjesnih zajednica za asfaltiranje lokalnih puteva, koji nisu predviđeni općinskim programom za razdoblje do 1981. godine. Ukupno tražena sredstva iznose gotovo 13.000.000 dinara. Kome je u ovom trenutku pomoć zaista prijeko potrebna i koja će je mjesna zajednica moći najefikasnije iskoristiti — teško je odlučiti. Zato će posebna komisija Samoupravne interesne zajednice za lokalne ceste dobro proučiti svaki zahtjev.

Biličani, ipak, očekuju da će, zbog sredstava koja su uložili i mogućnosti da poslovi asfaltiranja budu gotovi za petnaestak dana, dobiti traženu pomoć. S poduzećem za ceste »Šibenik«, saznali smo u Mjesnoj zajednici Bilice, već je sklopljen ugovor o asfaltiranju pravca prema Stublju i radovi bi trebali otpočeti već u drugoj polovici srpnja.

— Poslije svega što su Biličani uložili u razvoj svog mjesta, bilo bi zaista nepravilno da u rješavanju tako vitalnog problema, kao što je cesta, izostane društvena pomoć — ističe Šime Erceg, predsjednik Mjesne zajednice Bilice.

I pomoć je zaista potrebna, ali je treba pravilno raspodijeliti. Jer, Bilice u svojim problemima i zahtjevima nisu usamljene.

Ž. PODRUG

Zašto kasne radovi na cesti prema Vrpolju?

Kad je drugog studenoga prošle godine svečano obilježen početak radova na devet kilometara dugom cestovnom pravcu od Šibenika prema Vrpolju, nitko nije, kao što obično biva, mogao predvidjeti niz nepredviđenih teškoća, koje će se pojaviti u toku gradnje. Kakva je situacija danas, nešto više od mjesec dana prije dogovorenog roka o dovr-

šenju ove prometnice (27. srpnja)?

Na 5,5 kilometara dugom dijelu od Ribničkog mosta do Vrpolja zemljani su radovi pri kraju i za koji bi dan trebalo početi asfaltiranje. Slična je situacija i na dionici od Egera do Ražina. Do većeg zastoja došlo je, međutim, na dijelu ceste između Ražina i Ribničkog mosta (3,5 km), gdje je — zbog pojave velikih količina oborinskih i podzemnih voda — prihvaćen prijedlog o kopanju uzdužnog kanala za odvod tih voda. Svi će ti poslovi ne samo usporiti dinamiku građevinskih radova, nego i povećati njihovu vrijednost za oko 2 milijuna dinara. I to treba ubrojiti u izgradnju nove vodovodne mreže u Vrpolju, jer je stara bila oštećena građevinskim radovima.

— I sve bi se to lakše podnijelo, kaže nam Joško Marjančić, tajnik SIZ-a za lokalne ceste i kad bi svi oni koji su se dogovorili da novčano sudjeluju u izgradnji ceste izvršili svoju obvezu. Neshvatljivo je, na primjer, da šibenski poljoprivrednici, koji imaju svoje posjede u neposrednoj blizini prometnice Šibenik — Vrpolje, i koji su upravo i inicirali njeno asfaltiranje, nisu još uvijek ispunili datu obvezu. Kako je riječ o sredstvima od ukupno milijun dinara, s kojima se — dakako — računalo u sastavljanju financijskih programa, njihovo nepostojanje stvara dodatne nepotrebne teškoće u privođenju kraju građevinskih radova.

Ž.P.

Portret turističkog radnika

Entuzijast drug Miro

Razgovor s Mirom Poljičkom uglednim mještanimom Vodica ugodna je dužnost. Primit će vas ljubazno i gostoljubljivo kao što je primao stotine turista koji su prošli kroz njegovu kuću i tisuće gostiju ostalih Vodičana. On je jedan od prvih pokretača turi-

zma u Vodicama, i ujedno dugogodišnji predsjednik Turističkog društva. Stoga je bilo zanimljivo čuti kako su izgledali počeci turizma u ovom sada najrazvijenijem turističkom mjestu u općini.

— U vrijeme kad se osnivalo Turističko društvo 1955. godine bilo je dosta pesimizma u odnosu prema razvoju turizma. Jer, uvjeti su zaista bili slabi — mogli smo ponuditi svega 145 ležaja, a to su bile slamarice. U selu nije bilo ni metra asfaltiranih ulica, a sa-

ime, ističe ulogu pokojnog Srečka Batora, Franca Caklara voditelja prvog tabora radnika Željezare iz Jesenica. Prisjećajući se tih početaka Miro Poljičak ističe.

— Mnogo je bilo dobrovoljnog rada na uređenju mjesta. Današnja slika Vodica neusporediva je s Vodicama od prije 15 godina. Mi smo radnim akcijama uredili tako reći sve plaže i putove u mjestu. Ljudi kojima se boravak ovdje svidio dolazili su ponovno i uvijek su nailazili na nešto novo, bolje. Zahvaljujući entuzijastima u mjestu i tim našim prijateljima grade se i prva radnička odmarališta. Postepeno se naše mjesto proćulo, pa smo svake godine imali sve više gostiju.

S izgradnjom prvih hotelskih kapaciteta Turističko društvo samo naizgled gubi na svom značaju. Njegov rad, međutim, ostaje i dalje veoma važan, jer iz godine u godinu raste broj soba koje mještani žele iznajmiti. Tako je 1964. godine već bilo 2.230 postelja u privatnom smještaju.

Druže Miro, što je po vašem sudu bilo presudno za razvoj turizma u Vodicama?

— Pa, prije svega to je prirodan smještaj našeg mjesta i sada već dobra prometna povezanost. Veliku je ulogu odigrala i poznata gostoljubivost naših ljudi te želja da se svaku godinu napravi ponešto novo u mjestu što je privlačilo pažnju naših stalnih gostiju, koji su se tako i sami osjećali sudionicima u napretku Vodica. Danas ima oko 4.100 mjesta u privatnom smještaju i to su sve sobe prve i druge kategorije.

Kako ste vi postali turistički radnik?

— Bio sam u vrijeme osnivanja Turističkog društva na takvim funkcijama, a bila je bez sumnje važna i moja želja da što više pridonosim razvoju mjesta. Sad mi je drago da se rezultati rada moje generacije mogu vidjeti i zbog toga mi nije žao što sam toliko posvetio turizmu.

Edvard ŠPRLJAN

MURTER

Dogovor o vodi

Usprkos izvanrednim prirodnim karakteristikama područja bivše tješnjanske općine, problem vodoopskrbe postaje kočnicom turističkog razvoja tog dijela obalnog područja. Svake, pa i ove godine u sezoni, počeo se redukcija vode kojom će se donekle osigurati normalna vodoopskrba. A kako će ona teći sada, dogovoreno je nedavno u Tijesnu, gdje su se ovim pitanjem, pozabavili za zajedničkim stolom predstavnici mjesnih zajednica Murtera, Betine, Jezera, Tijesnog i Pirovca, s predstavnicima poduzeća »Vodovod i kanalizacija.«

PRIHVAĆEN PRIJEDLOG »VODOVODA«

Na sastanku u Tijesnu, prihvaćen je prijedlog »Vodovoda«, da se, na području otoka Murtera i Pirovca, već od polovice lipnja do potkraj kolovoza, vrši šesnaestosatna dnevna redukcija vode. To je, po mišljenju sudionika ovog sastanka, i jedini način da se, uz krajnje racionalnu potrošnju vode ovdje, tokom srpnja i kolovoza, osigura do 30 kubika tekuće vode mjesečno, svakom od 3100 vlasnika vodovodnih priključaka na području bivše općine Tijesno.

A što se pak tiče racionalizacije potrošnje vode u sezoni, koja bi sa svoje strane prido-

nijela koliko-toliko kvalitetnoj opskrbi tekućom vodom oko šest tisuća stanovnika i pedesetak tisuća turista ovog ljeta na području otoka Murtera i Pirovca, sudionici sastanka u Tijesnu podržali su prijedlog društvenog dogovora po kojemu se dvostruko skuplje plaća kubik vode u sezoni.

Pored poskupljenja vode, o nemogućit će se korištenje vode u poljoprivredne svrhe, kao i dalje priključivanje potrošača u vodovodnu mrežu.

NOVI VODOVOD DO 1980...

Aktualizirajući pitanje definitivnog rješenja vodoopskrbe na zapadnom priobalnom području šibenske općine, u Tijesnu se povela rasprava i o novom vodovodu Šibenik—Murter, dugom 35 kilometara, kojim bi područje bivše tješnjanske komune dobilo stotinjak litara vode u sekundi i tako riješilo problem vodoopskrbe.

U tom je smislu zaključeno na sastanku u Tijesnu da bi se, već do sezone 1980. godine, u novi vodovod trebalo uložiti 60 od potrebnih 150 milijuna dinara, kako bi se osiguralo daljnjih dvadesetak litara vode u sekundi za sadašnje potrošače, a i planirane hotelske kapacitete u uvali Rastovca i Podvrške.

Bahrija KOLAR

Miro Poljičak

nitarni uvjeti bili su upravo jadni. Vodice su bile poznate kao mjesto u kojem ima puno muha, jer su štale bile u samom centru. Ipak, sve je krenulo zahvaljujući prije svega entuzijazmu mještana, koji su postepeno sagledavali svoju perspektivu u razvoju turizma.

Proveo je Miro Poljičak 15 godina u radu Turističkog društva, svjedok je svih promjena i napretka mjesta. U svemu tome njegova uloga nije mala — to najbolje znaju Vodičani. Miro nevoljko priča o svojim zaslugama, iako je dobio diplome Turističkog saveza Jugoslavije i Hrvatske. Prisjećajući se početka turizma ne želi zaobići ni jedno

Obuka pripadnika teritorijalne obrane

Ovog mjeseca gađanjem iz pješadijskog naoružanja završena je trodnevna obuka pripadnika teritorijalne obrane. Obuka je organizirana u jedinicama mjesne straže u mjesnim zajednicama. Svi su teritorijalci obuku shvatili ozbiljno i odgovorno, tako da rezultat nije izostao. Budući da se obuka odvijala u mjesnim zajednicama, pobudila je velik interes kod građana.

Najveći interes teritorijalci su pokazali za obuku u naoružanju i gađanju iz pješadijskog naoružanja.

I ova obuka i njeni rezultati pokazali su da koncepcija općenarodne obrane počiva na čvrstim temeljima i da svaki naš pripadnik teritorijalne obrane pridaje velik značaj svom ličnom i kolektivnom uzdizanju radi što boljeg izvršavanja namjenskih zadataka.

A. Lj.

OTVARANJE JFD - manifestacija dječjeg veselja

Rado viđen gost, pa i aktivan sudionik dosadašnjih Festivala, Mladen Bjažić, za ovogodišnji, 18. JFD napisao je scenarij svečanosti otvaranja. Upitali smo ga koja je osnovna ideja te svečanosti.

— Želio sam da otvaranje bude manifestacija dječje radosti, da se vidi da je to festival djeteta i za dijete. U samoj svečanosti uloge će imati samo dvoje odraslih: popularna Zlata Petković iz »Povratka otpisanih«, i Arsen Dedić, koji osim svega stvara i za djecu.

— Kako je sastavljen program?

— Htio sam da se, igrajući se imenima i značenjima mjeseci, poigramo veselja. Posebno ćemo se zadržati na lipnju za Šibenik i Festival, najznačajnijem mjesecu. Uz to, predviđen je i pozdrav svoj djeci

svijeta pjesmom i pozivom ostvarivanja ideje Sedmog kontinenta. Mislim da se svim snagama treba boriti za to kao za ideju o bratstvu sve djece (i ljudi) svijeta.

— Ima li noviteta u programu?

— Pokušat ćemo, nadam se i uspjeti, ostvariti zamisao da cijeli grad sudjeluje i osjeti svečanost otvaranja, da živi s Festivalom. Zbog toga će biti upriličena povorka djece kroz najvitalniji dio grada. Maske, kostimi, šarenilo igre i smijeha obilježiti će svečanost u gradu.

— Čitaoc će zanimati da li će biti televizijskog prijenosa?

— Moći ćemo vidjeti neposredan prijenos svečanosti otvaranja na drugom programu, a 15. srpnja u 17,25 sati na prvom programu bit će uvr-

štena magnetoskopska snimka, upotpunjena prijenosom povorke koja će se snimati posebno za tu priliku.

— Na kraju želio bih spomenuti suradnike u programu otvaranja. Koreografi su Tihana Skrinjarić, Silvija Hercigonja i Branka Petrić. Kostime je izradila Ljubica Wagner, a maske i kostime za povorku učenici šibenskih osnovnih škola u suradnji s Brankom Stojakovićem, poznatim umjetnikom lutkarstva iz Zadra. Glazbu je komponirao Alfi Kabiljo, režiser je Đurđa Dević. Tu su i Šibenčani Branko Friganović kao scenograf i muzički urednik Todor Dedić. Drago mi je da smo se našli na jednom poslu Arsen, Todor, Branko i ja, jer Festival iznad svega pripada Šibeniku.

Grad je spreman za početak Festivala

Festival izgleda sve više animira čitav grad, i tako je dobro! Da ga dočekaju spremni, potrudile su se i neke radne organizacije koje, istina ne nastupaju na Festivalu izravno, no njihovo će se sudjelovanje i te kako odraziti na cjelokupan dojam koji on bude na kraju ostavio. Pokušali smo saznati, što se to sve sprema »iza kulisa« Festivala:

AUTOTRANSPORTNO PODUZEĆE

Bit će dovoljno autobusa u vrijeme Festivala za svu djecu i sve festivalce — poručuju iz ATP Šibenik. Posebna će se pažnja posvetiti prevozu djece iz zagorskih dijelova općine bilo da dolaze na festivalske priredbe bilo da u ne-

kima sudjeluju. Kao i prošlih godina sva prevozna sredstva ovog poduzeća bit će na usluzi Festivalu o čemu su i postignuti dogovori između direkcije Festivala i ATP Šibenik.

ČISTOČA

U vrijeme Festivala grad će

biti čistiji nego obično za što će se pobrinuti radnici »Čistoće«. Posebna pažnja obratit će se svim prostorima na kojima će se održavati priredbe, te svim ulicama u starom dijelu grada. Zbog toga će »Čistoća« za stanovito vrijeme primiti određen broj radnika.

ELEKTRA

Dežurne ekipe »Elektre« pojačat će u vrijeme Festivala kontrolu trafostanica kako bi osigurali kvalitetnu opskrbu električnom energijom. Električni vodovi za dodatno osvijetljenje na mjestima na ko-

jima će se održavati festivalske priredbe bit će na vrijeme postavljeni i stalno kontrolirani.

»KRAS«

»Kras« će besplatno i ove, kao i prošlih godina, za sudionike Festivala organizirati izlet na slapove Krke. Brodovi ovog poduzeća prevoze bit će na usluzi festivalcima.

SIBENKA

Poučeni iskustvom iz prošlih godina šibenski trgovci će

u vrijeme ovogodišnjeg Festivala i svoj asortiman i radno vrijeme prilagoditi festivalcima. Naime, prodavaonica igračaka, te prodavaonica suvenirara radit će non-stop od 7 do 20 sati. Asortiman robe bit će daleko bolji nego prijašnjih godina, tako da će djeca i ostali turisti iz Šibenika moći odnijeti uspomenu. Ostale novosti zavise će od vremenskih prilika, pa su nas zamolili da to osane nimo zvanične najave

Arheološko nalazište na Bribirskoj glavici je, sudeći po dosadašnjim otkrićima, najznačajniji arheološki lokalitet na šibenskom području. Stoviše, Bribirska glavica sa svojim nepokretnim i pokretnim spomenicima predstavlja jednu od najvrijednijih arheoloških spomeničkih cjelina u SR Hrvatskoj.

Istraživanja na Glavici započeta su još 1913. godine na inicijativu i u organizaciji Hrvatskog starinarškog društva iz Knina. Nakon polastoljetne pauze radovi su obnovljeni 1959. i otada se iskopavanja vrše neprekidno iz godine u godinu. Nositelj obnovljene akcije bio je Institut za nacionalnu arheologiju iz Splita uz kojeg su učešća uzeli Arheološki muzej iz Zadra i Muzej grada Šibenika, te nekoliko naših najistaknutijih stručnjaka pojedinačno.

Dosadašnja iskopavanja i obilasci okolnog terena pokazali su da Bribirska glavica, s užom okolicom, predstavlja školski primjer nalazišta na kojem se mogu kontinuirano pratiti čovjekova prisutnost i djelovanje na jednom prostoru, počevši od mlađeg kamenog doba pa sve do u nedaleku prošlost. Pronađena građa i sačuvani pisani podaci upozoravaju nas da se tu radi o područnom centru na koji je, u pojedinim historijskim razdobljima, bila orijentirana vrlo široka regija. Ovo posebno vrijedi za vrijeme kulminacije moći bribirskih velikaša Šubića, kada su se s ovog mjesta rješavala sudbinska pitanja ondašnje Hrvatske.

Naseljavanje na užem području Bribira započelo je već u najranijoj fazi kamenog doba. Potvrda tome su ostaci ranoneolitskog naselja (4.000 g. pr. n. e.) otkriveni na položaju Vrbica, koji se nalazi nedaleko Bribirskih Mostina. Bliže Glavici, na položaju zvanom Krivača, pronađeni su raznovrsni kulturni preostaci koji pripadaju vremenu srednjeg neolita (2.800 — 2.400 g. pr. n. e.), pa i ovdje sa sigurnošću treba računati s ostacima naselja mladekamenodobnog čovjeka.

O tome kada se počelo živjeti na samoj Glavici mišljenja su podvojena. U početku istraživanja postavljena je teza da je naseljavanje na platou uzvišenja na prelazu od kamenih na metalne prethi-

Arheološka nalazišta na Bribirskoj glavici

Naselje od prije 3000 godina

storijske kulture, tj. eneolitsko ili najkasnije u brončano doba. Danas je prevladalo stanovište da nema osnova za tako ranu dataciju, već da s pojavom života na Glavici treba računati od početka starijeg željeznog doba (početak I milenija pr. n. e.).

Istraživanje prethistorijskih kulturnih slojeva nije provedeno na većoj površini platoa, već samo mjestimice na položaju Dol. Iskopane sonde su pokazale da je naslaga kulturnih preostataka na tom dijelu Glavice ponegdje debela punih 7 metara. Slojevi s prethistorijskim materijalom počinju od litice i sežu do visine od 4 metra. Oni su sadržavali ostatke više ognjišta i keramičkih peći, obilje keramičkog materijala (ulomci posuda, kalemovi, koluti, pršljenovi) te nešto kamenih (brusevi i ručni žrvnjevi) koštanih (šiljci) i metalnih predmeta (igle, kopče).

Na osnovi antičkih izvora i epigrafskog materijala znamo da su se stanovnici Glavice i pripadajućeg teritorija zvali Varvarini, a samo naselje Varvarija. Bilo je to jedno od najznačajnijih gradinskih naselja na području Liburnije, središte jedne od 14 liburnskih općina, koliko ih spominje antički pisac Plinije.

Sredinom I st. pr. n. e. Varvariju trajno zaposjedaju Rimljani, opasuju je čvrstim bedemima

Kapitel s grbom Šubića

i promiču u rang municipija (Municipium Varvariae). Naselje koje niče unutar bedema grada, koji su rimskim urbanističkim principima, ali se pri određivanju položaja gradskog centra respektirala zatečena autohtona situacija. Pokazalo se da su se pri gradnji rimskog utvrđenog naselja na Glavici koristila i neka autohtona graditeljska iskustva. Ustanovljeno je da su starije, ilirske tradicije primjenjivane pri prostornom oblikovanju prilaza gradskim vratima i kod gradnje masivnog obrambenog zida. Tu su prihvaćena rješenja do kojih su došli autohtoni stanovnici Liburnije i ostalih ilirskih krajeva gradeći svoja utvrđena naselja na uzvišenama, koja obično zovemo gradinama.

U toku dosadašnjih istraživanja otkriveno je nekoliko stotina metara antičkih bedema, koji su naselje na platou Glavice okruživali sa tri strane: istočne, sjeverne i zapadne. Pristup s južne strane prirodno je branjen strmom liticom, koja je na mjestima visoka preko 6 metara. Na ovom dijelu bio je podignut oniž zid uobičajene debljine, koji je imao funkciju prsobrana. Na prostoru unutar bedema koji je do sada istražen otkriveno je više antičkih zgrada. Neke od njih bile su građene prilično luksuzno. Imale su mozaične podove i zidove ukrašene freskama.

Civilna zaštita u akciji

Visok stupanj obučenosti

Provjera mobilizacijske gotovosti nekih jedinica civilne zaštite pokazala izvanredne rezultate. Zadatak spašavanja ugroženih iz zapaljenog nebodera izvršena besprijekorno.

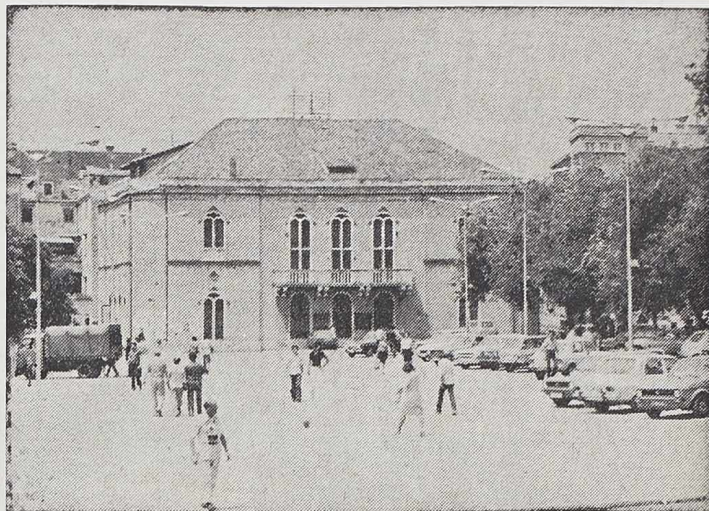
Provjera mobilizacijske gotovosti nekih jedinica civilne zaštite koja je organizirana u ponedjeljak u čast 11. kongresa SKJ, Dana civilne zaštite i u okviru Mjeseca protupožarne zaštite postigla je izvanredne rezultate. Naređenje za mobilizaciju izdao je komandant

Općinskog štaba civilne zaštite točno u 14,30 sati, a naređenje se odnosilo na jedinice civilne zaštite opće namjene u mjesnim zajednicama Šubičevac, Vidici, Baldekin III i Bratstvo-jedinstvo, te na sve štabove civilne zaštite u svim mjesnim zajednicama u gradu.

Tokom jednog sata bili su mobilizirani svi štabovi, a uskoro su počeli pristizati i prvi pripadnici jedinica u određena mjesta.

Sve vrijeme mobilizacija je praćena iz centra za obavještanje i javljanje s kojim je općinski štab bio u stalnoj vezi. Oko 18 sati kad su jedinice već bile popunjene izdano je naređenje da se krene na ugao Skopske i Bosanske ulice gdje je, prema pretpostavci, na trećem katu nebodera izbio požar. Nakon nekoliko minuta, pošto je otkriven požar, na lice mjesta je stigla specijalizirana jedinica civilne zaštite od požara i ekipe prve pomoći. Okupljenim jedinicama civilne zaštite opće namjene i građanima, demonstrirano je na koje se sve načine spašavaju ugroženi. Izvršena je evakuacija svih stanara da bi zatim najugroženijima pomogli da se spase i ljestvama i konopima i automatskim pokretnim dizalom i spuzalicom. Bila je to jednom riječju manifestacija spremnosti specijalizirane jedinice civilne zaštite koja je sve svoje zadatke izvršila besprijekorno i u optimalnom vremenskom roku.

Na završetku, pri analizi vježbe, na sjednici Općinskog štaba civilne zaštite rečeno je da su ciljevi i svrha vježbe ostvareni u cijelosti. U potvrdu tome dovoljno svjedoči podatak da se samo dva sata iza mobilizacije pozivu odazvalo više od 60 posto pripadnika jedinica civilne zaštite i da su jedinice specijalizirane namjene, te ekipa prve pomoći svoj zadatak izvršila na vrijeme.

POLJANA U SEZONI

U ove ljetne dane automobili sve više zakrčuju i onako tijesne šibenske prometnice. Prostrora za parkiranje je malo i zimi, a sad ga, tako reći, uopće nema. Zato već godinama Poljana maršala Tita, u nedostatku drugog prostora, služi kao parkiralište. Međutim, takvo rješenje nije najpovoljnije ni za građane niti za izgled grada. Glavni trg u gradu više slični na sajmište automobila nego na šetalište i sastajalište. Iako u skoroj budućnosti ne postoje planovi da se taj problem riješi, zapitali smo građane što misle o namjeni Poljana kao prostora za parkiranje.

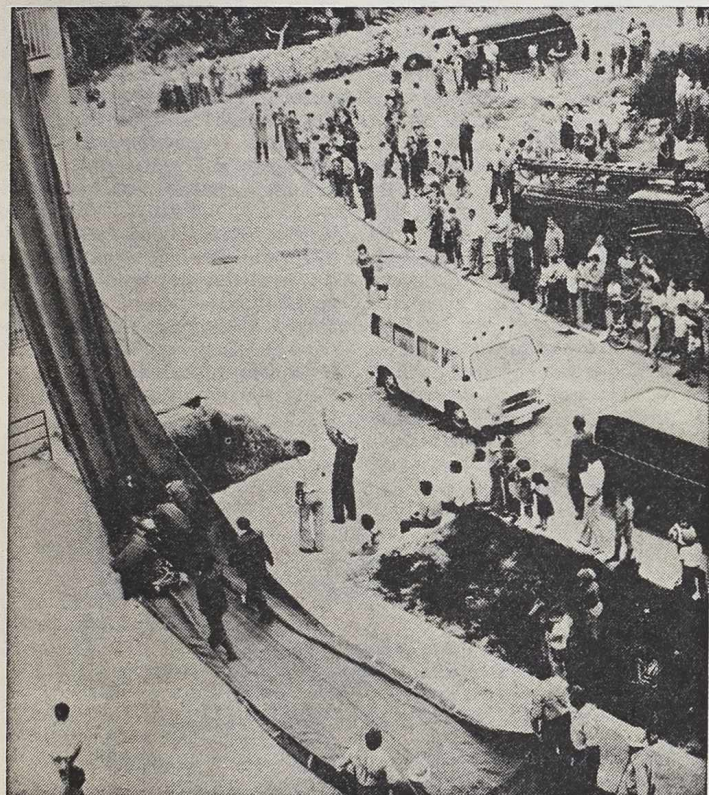
LUKA NINIĆ, ekonomist: — Iako bi svi građani željeli da Poljana ne bude parkiralište, Skupština općine ipak svake godine nanovo donosi takvu odluku, jer drugog izlaza naprosto, za sada, nema. Postoji mogućnost da se za parkiralište uredi plato željezničke stanice koji bi po svojoj veličini odgovarao toj namjeni, ali za sada se o tome još ne razmišlja.

MILJENKO BUJAS, model-stolar: — Poljana i obala nama je šibenčanima sve što imamo. Najbolje bi bilo kad bi ostalo ovako kako sada jeste, da Poljana ostane bez automobila. Ne bi se ni ljeti smjelo dopustiti parkiranje na Poljani. Za automobile ima dosta mjesta na Baldekinu i u Crnici.

MAGLIĆ, umirovljenik: — Po mom osobnom uvjerenju, na Poljani se ne bi smjelo dopustiti parkiranje. Općenito u gradu se ne bi smjelo dopustiti parkiranje, ukoliko nije prijeko potrebno. Bolje bi bilo da svi idu pješke, pa bi bili zdraviji, veća bi bila sigurnost, a grad ne bi bio zagađen kao što je danas.

CVITIĆ ŽELIMIR, radnik: — Općenito, trebalo bi dopustiti parkiranje na Poljani bez obzira na to što je to šetalište, jer drugdje nema prostora. Ipak, u perspektivi bi se moralo povesti više računa o tome.

E. ŠPRLJAN

Stanovnicima antičke Varvarije, kao i njihovim prethodnicima i onima koji su se poslije njih naselili na Glavici velike je poteškoće zadavala opskrba naselja vodom. Da bi riješili taj problem oni su podigli veliki broj cisterni u kojima se akumulirala kišnica. Do danas je otkriveno više od 10 takvih objekata, a neki od njih zaista su impozantnih dimenzija.

Pored ostataka antičkih građevina u toku istraživanja je otkriven i značajan broj pokretnih spomenika, koji pripadaju tom istom vremenu. Pronađeno je tako više kamenih spomenika (arhitektonski elementi, nadgrobni i votivni spomenici s natpisnim poljima i dekoracijom), nešto rimskog novca (posebno je značajan nalaz republikanske semis iz konca III st. pr. n. e.), te mnoštvo najrazličitijih predmeta načinjenih od keramike, stakla, metala i kosti.

Nakon prosperiteta u prvim stoljećima Varvarija u kasnoj antici proživljava teške dane kao i druga naselja na području provincije Dalmacije i ostalih krajeva rimske imperije. O tim burnim vremenima govore nam brojne, najčešće nezgrapne zakrpe na bedemima i tragovi paljevine na zidovima i unutar zgrada. Najcjelovitiji do sada otkriveni spomenik iz kasnoantičkog vremena je grobna cela sa sarkofazima koja se nalazi unutar današnjeg seoskog groblja.

Bedemi antičkog naselja na Glavici teško su odolijevali naletima »barbara« u posljednjim stoljećima antike, da bi negdje početkom VII st. konačno popustili pod naletima slavenskih masa. Čini se da život na ostacima antičke Varvarije nije odmah obnovljen, nego da je Glavica jedno vrijeme ostala pusta. Koliko je dugo trajalo takvo stanje za sada nije moguće preciznije odrediti, ali nam je pojava starohrvatskih grobova pred zapadnim ulazom u grad, pod istočnim bedemom i na mjestu dosadašnjeg seoskog groblja čvrst dokaz, da su najkasnije početkom IX st. na platou uzvisine stajale nastambe novopridošlog življa.

Već u X st. na Glavici je moralo postojati naselje većih razmjera, koje je imalo značaj područnog centra, a staro ime Varvaria novi su žitelji preinačili u Bribir. Oba ova navoda temelje se na podacima koje donosi bizantinski car-pisac Konstantin Porfirogenet. Među hrvatskim županijama koje on nabraja u svom popisu nalazimo županiju

Brebera, što se svakako odnosilo na naselje na Glavici i pripadajući okolni teritorij.

Postavši sijelom velikaša Šubića, Bribirska glavica postepeno prerasta u centar prostranog područja od Zadra do Krke, a za vrijeme najmoćnijeg Šubića, bana Pavla, i znatno šire oblasti.

Ostaci antičkog bedema i starohrvatski grobovi na zapadnoj padini Glavice

Prema dokumentima koji govore o srednjovjekovnom Bribiru saznajemo da su tu postojale slijedeće građevine: dvor, stambene zgrade, gostinjac, 7 crkava, osamica za gubavce te mlinovi na Bribirčici. Na istom mjestu spominju se i liječnici, notari (koji su pisali na našem jeziku), službenici, obrtnici, posluga i dr. Poznato je da je 1245. godine na Bribiru odsjeo kralj Bela IV sa svojom pratnjom i zadržao se tu više tjedana.

Nakon naglog procvata u XIV st. slabi moć Šubića, što se svakako odrazilo na bribirske pri-

like. Početkom XVI st. Glavicu su zaposjeli Turci i razorili naselje na njoj. Poslije njihovog odlaska novopridošli živalj se samo na kraće vrijeme nastanjuje na platou adaptirajući na brzu ruku porušene građevine, a zatim prelazi u podnožje Glavice, tamo se trajno naseljava i tako udara temelje današnjem selu Bribiru.

Na osnovi ovih, samo sumarno nabrojanih podataka lako je zaključiti da su kulturni preostaci iz srednjovjekovnog razdoblja koji se mogu očekivati na Bribiru, od velikog značaja za istraživanja na području naše nacionalne arheologije. Među do sada istraženim objektima na prvom mjestu spominjemo preostatke nekoliko srednjovjekovnih nastambi, prvih s kojima se sreća naša arheologija. Spomena su svakako vrijedni i nalazi u grobovima ranije spomenutih ukopišta iz starohrvatskog vremena (oruđe, oružje, nakit).

Od nabrojanih crkava dosad su otkrivene četiri, među kojima i jedna gotička. Pri istraživanju te građevine, koja predstavlja prvi poznati primjer gotičkog graditeljstva u zaleđu, izvan gradova na obali, pored ostataka zidova pronajdena je i velika količina različitih arhitektonskih ulomaka.

Među građevinama zrelog i srednjeg vijeka nalazimo ostatke kula, utvrđenja i stambenih objekata. I tom vremenu pripada i velika količina različitih metalnih i keramičkih predmeta, poneki predmet od kosti, ulomci staklenih posuda i nešto novca na koje se nailazi posvuda na platou Glavice.

***

Prema projektu istraživanja, konzervacije i prezentacije, predviđa se zaštita i djelomična rekonstrukcija svih građevinskih objekata otkrivenih na Glavici. Po završetku istraživanja na najpogodnijem će se mjestu podići paviljon u kojem će biti izloženi najvrijedniji pokretni spomenici pronađeni u toku iskopavanja. U planu je i tiskanje vodiča na našem i stranim jezicima koji će posjetiocima omogućiti da se detaljno upoznaju s bribirskim spomenicima i najznačajnijim arheološkim nalazima u okolici.

Zlatko GUNJAČA

18. jugoslavenski festival djeteta

Neka počne igra...

Kad se spusti zastava na kraju svakog Festivala, čini se da godina koja nas dijeli od slijedeće nikad neće proći... A eto, danas već, naš grad opet otvara svoja vrata da bi primio sve one koji stvaraju sa djecom i za djecu; otvara zapravo i prije svega vrata i srce djeci...

U nekoliko navrata pisali smo o pojedinim programima koje ćemo imati priliku vidjeti tokom slijedećih trinaestak dana. Svečano otvaranje predviđeno je za večeras u 20 sati na ljetnoj pozornici. No, već u 18 sati od ribarnice kreće karnevalska povorka djece, koja će djeci i građanima našega grada na putu do Poljane prirediti nekoliko veselih programa. Glavni popodnevni program održat će se na Poljani, gdje će nastupiti baletni studio Malog kazališta Trešnjevke iz Zagreba, grupa veselih klaunova i maskirana djeca.

Poslije svečanog otvaranja, u luci će biti održan tradicionalni vatromet. No, s tim se program otvaranja, koji je ove godine izuzetno bogat, ne iscrpljuje. Noć od danas na sutra trebala bi biti »Šibenska noć! Do ranih jutarnjih sati ostat će otvorene ugostiteljske i neke trgovačke radnje, na gradskim trgovima će nastupati klape i limene glazbe, a predviđen je i koncert Šibenske narodne glazbe na brodu koji će ploviti duž obale. Turističke agencije i hotelska poduzeća osigurat će prijevoz svim svojim gostima koji pokazuju izuzetan interes za ovu manifestaciju.

Festivalsko slavlje je ipak rezervirano prije svega za najmlađe, pa će program svečanog otvaranja otići i u goste onim mališanima koji nisu mogli k njemu. Sutra će jedan dio programa otvaranja, u kojem će nastupiti i Šibenska narodna glazba i — prvi put — šibenske mažoretkinje, biti najprije izveden na Poljani, u 9.30 sati, a zatim će sudionici tog programa otići u posjet djeci Pirovca (u 14 sati), djeci Tijesna (u 16 sati) i djeci Vodica (u 18 sati).

Sve je dakle spremno i 18. jugoslavenski festival djeteta, Festival sve djece svijeta može početi, a mi od danas počinjemo živjeti s njim...

Djeca gosti Festivala

Među prvim grupama djece koja su stigla u naš grad, bila je grupa djece naših radnika iz Švedske. Oko pedesetak djece iz osam švedskih gradova boravit će u našem gradu kao gosti Festivala, a u organizaciji predstavništva naše vlade u Švedskoj. Osim posjeta festivalskim predstavama, za njih će biti upriličeni i izleti u okolicu grada. Djeca su smještena u Ferijalnom savezu na Subićevcu.

Uz djecu naših radnika iz Švedske, gosti Festivala će biti i djeca naših nacionalnih manjina iz Mađarske, i grupe djece iz prijateljskih gradova Voirona, Sombora i beogradske općine Vračar.

Tekst: Jordanka Grubač
Milan Radoš
Zoran Bujas

Snimci: Ante Baranić
Anketu vodili: Ksenija Erceg
Ljiljana Milić
Branimir Periša

Misle i govore o Festivalu

Sanja Laganović, Dragana, Meić, Ranka Biller, 9—10 godina:

Za vrijeme Festivala nije dosadno, grad je pun djece, lijepo je... Program ne treba mijenjati, osim što bi u gledalištu trebalo biti više mjesta za nas, ima previše odraslih.

Ivica Ukas, 7 godina: Najdraže mi je festivalski program gledati sa bakinog prozora. Volio bih kad bi bilo puno lutkarskih predstava i crtanih filmova kao i prošle godine.

Marija Radić, trgovac: Ima na Festivalu uvijek dobrih predstava, međutim traju do kasno što je i za djecu i za roditelje prilično nezgodno. Što se tiče programa, upravo je onakav kakav djeci treba, ne bi ništa trebalo mijenjati.

Anka Barbača, odgojiteljica: Mislim da je Festival izuzetno značajna manifestacija za djecu našega grada, čitave naše zemlje pa i svijeta. No, čini mi se da je premalo programa za djecu najmlađeg uzrasta za, koju nisu prihvatljivi inače vrlo dobri večernji programi. Oni, naime, upravo zbog kasnog održavanja nisu posjećeni od strane te najmlađe publike.

Danijela Maté, 6 godina: Meni se sviđa sve, a najviše crtani filmovi i to »Profesor Baltazar«.

Ivica Slavica, maturant: Meni se osobito sviđa otvaranje i vatromet u luci. Čini mi se da to i inače privlači najviše pažnje, vjerojatno zato jer je dostupno svima. Čini mi se da bi trebalo na neki način uključiti i publiku u program, putem raznih igara.

Ruža Rajković, odgojiteljica: Zalosno je što je na Festivalu prisutno više odraslih nego djece. Program je bogat i raznovrstan, zastupljeno je sve što može zainteresirati djecu no, opet kažem, veliki je nedostatak to što nema dovoljno ulaznica za otvaranje, za šibensku djecu.

Izjava direktora JFD Drage Putnikovića

Danas kad počinje 18. jugoslavenski festival djeteta, htio bih prije svega istaknuti ono što mu je prethodilo, a to je nesebično zalaganje i trud koji su tokom protekla četiri mjeseca (a i tokom čitave godine) u pripremu Festivala uložili Festivalsko vijeće kao umjetničko rukovodeće tijelo. Oni su pred naš grad domaćin i nas kao organizatore postavili sasvim konkretne zadatke, koje smo nastojali realizirati najbolje što smo mogli. Na tome je radio čitav štab ljudi, a koliko smo uspjeli — to ćemo vidjeti tokom ovih trinaest dana. Snage su nam još uvijek male, i sasvim je sigurno da svi zadaci nisu privedeni kraju. Ipak se nadamo da ćemo glavne obaveze prema gradu, društveno-političkoj zajednici i Festivalskom vijeću ispuniti.

Htio bih još istaknuti neke karakteristike ovogodišnjeg Festivala. To je prije svega izuzetno bogat i zanimljiv filmski program, zatim novouvedeni TV program, u kojem će se predstaviti dječji programi svih jugoslavenskih TV kuća sa svojim najboljim emisijama. Animirali smo i gotovo sve prostore u staroj gradskoj jezgri (priredbe će se održati na 12 mjesta), koji još doduše nisu najbolje opremljeni.

I, konačno, ističem velik interes koji vlada za Festival u čitavu svijetu. Osim promatrača iz Evrope, Festival će pratiti i predstavnici nekih afričkih, američkih i azijskih zemelja.

„Kolo“ pobjednik smotre u Sinju

Odlukom stručnog žirija Prve smotre pjevačkih zborova Dalmacije, što je održana 17. lipnja u Sinju, za najbolji dalmatinski pjevački zbor proglašeno je šibensko »Kolo«. »Kolo« se mnogobrojnoj sinjskoj publici predstavilo izborom od dvije revolucionarne kompozicije i dvije kompozicije u slobodnom izboru. Ovim nastupom i osvojenim prvim mjestom u konkurenciji u kojoj su nastupili još i zborovi iz Drniša, Knina, Makarske, Splita, Metkovića, Zadra i Sinja, »kolaši« su stekli pravo da nastupe na tradicionalnoj republičkoj smotri u Zadru. Pored »Kola«, za nastup u Zadru plasirali su se i zborovi iz Splita i Zadra.

PETAR BILUŠIĆ

Soneti za Zaton

*Pred Tvoje ranjene noge diskos položih Lune
Sonete pisane krvlju na pločnicima grada
O pamtim divljanje stranca i stravične plotune
Kolone i zastave crne i vršaje žbira i »brada«*

*I TRINAESTI LIPANJ se pamti (On nas i danas peče)
U šutnju zavito groblje (ni daška vjetra ne bi)
Nad otvorenim rakama dječa Ti ponosna kleče
Al' strašna krvnička duša ni tada ne dođe sebi*

*U ratu milosti nema (i to smo dobro znali)
Osamnaest Vas je bilo a na zapovijed »pali«
Starac se prekrsti Mate Marica stade da pjeva*

*I zadnji kada se od Vas u crnu raku svali
Tužnim se glasom javi mala sunčana ševa
Pa kao da zločincu reče — Živi su a vi ste pali!*

***

*I ribar si bio i kmet i mornar plavih pučina
Na dalekim cestama svijeta žuljave vuko si pete
I jeo rudarski krušac uz tutanj podzemnih mina
Ugljenom hranio peći i gurao vagonete*

*I kad pogled baciš natrag danas se pitaš tko
Taj krš na leđima prenio — to brdo piramida
I kako zaboravit udes i muku iskonske kobi
Domaju-maćehu staru nad kojom lješinar rida*

*Gromače i drač i procijep poskok u kom se skriva
Pretvori čudesnom snagom u oazu prepunu draži
Al' dok si gnječio grožđe (u vinu se moglo da pliva)*

*Sitosti Tvojim ni traga — ni mrve kruha od raži
Kakav ulomak posni na stolu da Ti se nađe
Pa ipak od KRUHA SLOBODE ništa Ti ne bi slađe*

***

*Stog Neretvu pregazi hladnu (a pređe i Crnu Goru)
I Sutjesku si gledao krvlju kako se pjeni
I borio se i ginuo jeđući bukovu koru
I kao tifusar s Bara čvrsto se nastani u meni*

*Praćen nišanom smrti i »štuka« i mitraljeza
Iz pepela ustade siva očovječen u svojoj boli
Od malog se pretvori kmeta u Slobodarskog Kneza
Polažuć ispit u jurišu — u toj krvavoj školi*

*Danas kad sunce pripeče Ti si (ni manje ni više)
Pred žeđu postao neranjiv — a ona ti pratilja bila
Za Tobom ostade i suha ljeta i fatamorgana kiše*

*Jer rođenu napoji Grudu krvlju iz svojih žila
I sad se lakše hoda I danas se lakše diše
ROĐENI — i pjevam Ti i kličem: NIKADA ROBOM VIŠE!*

U spomen osamnaestorice strijeljanih od okupatora i njegovih slugu u Zatonu 13. lipnja 1943.

Notes aktualnih tema

U mislima na MIS

Manje od 500 dana dijeli nas od Osmih mediteranskih igara. Osjećaj prvobitne radosti, zbog povjerenja kao organizatorima, pomalo blijedi kod šibenskih sportskih radnika. Zamijenilo ga je saznanje o »velikom zaloga« za šibenski sport, grad, pa i cijelu komunu. Organiziranje kompletnog natjecanja u veslanju i kajaku, te kvalifikacijskih borbi u nogometu i odbojci, je zaista teška i odgovorna zadaća. U svakom pogledu, a pogotovu u financijskom.

Idejna rješenja za uređenje staze u Zatonu i stadionu »Rade Končar«, što su konačno usvojena na 2. sjednici Šibenskog odbora MIS-a, potvrdila su ranije navedenu istinu da za objekte valja namaknuti minimum od 20 milijuna dinara. Jedini čvrsti objekt, što će se graditi uz stazu, je veslački dom s hangarom. Na stadionu se odustalo od zamisli uređenja svlačionica pod zapadnim tribinama. No, i takvi pokušaji uštede nisu znatnije smanjili ukupne troškove. Dojam je, međutim, da su idejna rješenja zaista dobra. Otvaraju mogućnost da se izgrade samo objekti, prioritetni za organizaciju MIS-a, a istodobno podgrijevaju nadu šibenskih sportskih radnika u konačno uređenje staze i stadiona. Kao dvaju kapitalnih sportskih objekata, u koje treba uložiti dinar i bez MIS-a.

Znatna sredstva za organizaciju »šibenskog« dijela Mediteranskih igara trebala bi osigurati Komisija za marketing, koja je izašla s, čini nam se suviše optimističkim, planom prihoda od 10 milijuna dinara. Plan se uglavnom temelji na donatorstvu i sponzorstvu šibenskih organizacija udruženog rada i njihovih dobavljača, organiziranju lutrije i nizu drugih akcija. No, između plana i realizacije stoji akcija. Konkretna i brza. Sklon sam mišljenju Frane Ercega, člana Odbora i poznatog novinara, da se akcije Komisije za marketing ne mogu ostvariti bez čovjeka profesionalca, tipičnog akvizitera. Kod spomenute Komisije valja pojasniti i njezine odnose sa sličnom pri Direkciji MIS-a. Obveza da se 50 posto od prikupljenih sredstava mora doznati Direkciji zahtijeva, po logici stvari, i znatnu pomoć Direkcije u djelovanju šibenske komisije. Prilika da se stvari do kraja raščiste jeste i sastanak Jugoslavenske komisije za marketing, što će se 13. srpnja održati upravo u Šibeniku.

No, bilo bi pogrešno (i opasno) u zatvaranju financijskog programa glavno opterećenje staviti na prihode Komisije za marketing. Posve je jasno da dobar dio tereta treba da ponese šibenski udruženi rad. Putem raznih vidova pomoći, a prije svega (namjenski) povećanjem stope izdvajanja za fizičku kulturu. To je i jedini način da šibenski odbor MIS-a dođe što prije do inicijalnih sredstava za konkretne radove. Bez sredstava, primjerice, ne mogu početi radovi na podmorskom dijelu zatske staze. A oni bi trebali krenuti već ovog ljeta, jer bi u protivnom morali čekati do idućeg.

Vrijeme je, kako reče »zagrebački« Šibenčanin Jakša Bučević na 2. sjednici, da članovi Odbora dobiju konkretnije zadaće. Do Osmih mediteranskih igara, kako rekoh, dijeli nas »samo« 15 mjeseci.

Ivo MIKULIČIN

Pionirska momčad »Šibenika«

PIONIRI „ŠIBENIKA“ PRVACI SR HRVATSKE

Sparina je u nedjelju pritisla Subićevac. Na tribinama stadiona »Rade Končar« našlo se tek stotinjak istinskih prijatelja nogometa. Dolje, na travnjaku bilo je dvostruko vruće. Pioniri »Šibenika« i njihovi vršnjaci iz Velike Gorice borili su se za naslov prvaka Hrvatske. Mreže su ostale netaknute u regularnom toku susreta. Bijela je točka »krojila« prvaka. S maniom profesionalnih nogometaša mališani oba tima precizno su gađali »kantune«. Sve do petog izvođenja Goričana. Šibenski vratar Vukičević »pročitao« je njihovu »peticu«. Domaća »desetka« Minić nije, međutim, zatajio. Na travi se za čas našlo klupko razdraganih dječaka. Na iskren, dječji način slavili su naslov prvaka Hrvatske.

— Nakon osvajanja prvenstva Dalmacije, žarko smo željeli i ovaj uspjeh. Kao potvrdu da radimo dobro i marljivo, vidljivo uzbuđen objašnjavao nam je Vasilije Hrkić, kapetan »Šibenika«, inače učenik prvog razreda Školskog centra za robni promet.

Prvog dana turnira posebno lijep bio je pogodak mladog Dražena Montane, koji je s punih 30 metara snažno odapeo i iznenadio vratara »Sparte« Čabrila. Kad smo Dražena upitali tko je najzaslužniji za uspjeh, bez razmišljanja je odgovorio: — Drug Joso! Otkad nas je on preuzeo prije godinu

dana mi smo puno napredovali. Treniramo više, ozbiljnije i češće, a vjerujem da ćemo tako nastaviti i ubuduće, te postizati uspjehe i u juniorskoj konkurenciji.

Trener Joso Bego, očito zadovoljan uspjehom, pokušao je opravdati nešto slabiju igru u finalnoj utakmici: — Tako je to. Kad želiš najbolje, onda ti se »zavežu« noge. Mogu oni bolje, nego što su igrali u finalu. Budućnost će to pokazati. Ovoj generaciji valja pokloniti veliku pozornost. Ona vrvi nadarenim dječacima, pravim sportašima. Atlija i Šantić su pozvani u reprezentaciju Hrvatske, no imamo još barem petoricu mladića, koji puno ne zaostaju za njima.

Valja vjerovati treneru Begi, treba vjerovati u mladiće i u izjavu Boška Karađole, dugogodišnjeg predsjednika Šibenskog nogometnog saveza, koji je kazao: — Uspjesima pionira na prvenstvu Dalmacije i Hrvatske udareni su novi temelji šibenskom nogometu. Treba imati strpljenja i s dječacima raditi uporno i — stručno.

I. M.

Osnovke prve u Dalmaciji

Košarkašice OŠ »Rade Končar« zabilježile su izvanredan uspjeh, osvojivši prvo mjesto u Dalmaciji, te drugo u Hrvatskoj. Na Regionalnom prvenstvu u Zadru Šibenčanke su pobijedile OŠ »Dugopolje« sa 42:35 i OŠ »Krstu Ljubičić« iz Zadra sa 41:27. U finalu Republičkog prvenstva u Splitu Šibenčanke su poražene sa 34:50 protiv sastava Zagreba,

a prethodno su pobijedile sa 42:29 osnovke iz Slavonske Požege.

Pod vodstvom nastavnice Irene Škugor, za osnovnu školu »Rade Končar« nastupile su: Bura, Knežić, Storić, Karađole, Kapov, Bulat, Stančević, Mandić, Konjevoda, Milović i Čeko.

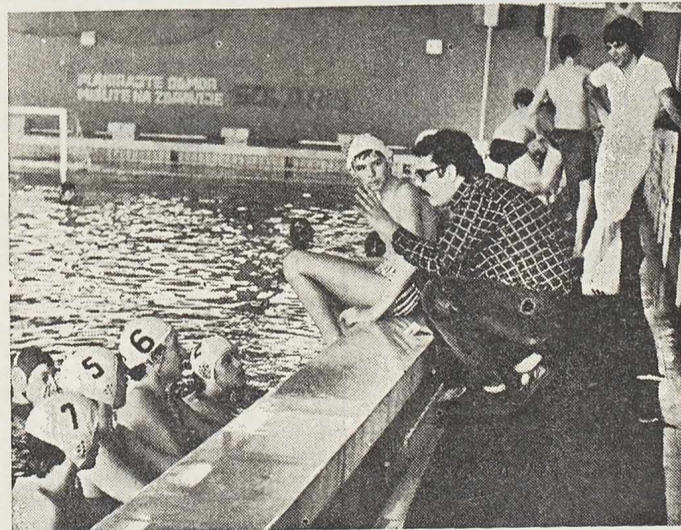
M. BOZIKOV

Prvenstvo Jugoslavije u podvodnom ribolovu

Savez za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti SFRJ i Klub podvodnih aktivnosti »Geben« iz Vodica organiziraju u subotu i nedjelju prvenstvo Jugoslavije u podvodnom ribolovu. Najavljen je nastup tridesetak podvodnih ribolovaca iz svih naših republika i pokrajina. Prošlog ljeta organizatori nisu imali sreće s vremenom, jer je u dane kad je trebalo biti održano prvenstvo bilo nevrijeme.

Natjecanja koja će se odvijati na Kornatima trajat će dva dana. Nakon svakog lova, odnosno u subotu i nedjelju bit će izvršeno vaganje ulova. Prema propozicijama lovci treba da sakupe što više bodova, odnosno da ulove što više ribe, međutim neće se uzimati u obzir riba lakša od pola kilograma. Proglašenje pobjednika bit će u nedjelju navečer ispred osnovne škole u Vodicama.

E. Š.

RIJEČ
TRENERA
JERKOVIĆA:

Nemamo sreće ...

— Ove sezone smo bolje pripremljeni nego lani. Pružamo u cijelosti i bolje igre, no zaista nemamo sreće, tvrdi trener vaterpolista »Solarisa« Danko Jerković.

— Uz veću naklonost fortune mogli smo izvući bod protiv objektivno kvalitetnijeg »Kotora«. U odlučnim trenucima osjeća se također nedostatak iskustva. Našem pomlađenom sastavu očito nedostaje

jedan stariji igrač, rutiner, kakvog ima većina prvligaša. Iako smo taj susret već prepustili zaboravu, moram spomenuti da smo na utakmici protiv »Triglava« u Kranju bili jednostavno, pokrađeni. Takvo neobjektivno suđenje nisam vidio odavno. Među ostalim, poništeni su nam regularni zgodici. A samo jedan da je bio priznat, to bi nam značilo bod, vjerojatno spasonosan u borbi za opstanak u ligi.

Atletika se obnavlja

Šibenska »kraljica sportova« ponovno se budi. Na inicijativu Općinskog saveza za fizičku kulturu prošlog su se ponedjeljka u dvorani NK »Šibenik« okupili sportski radnici, atletski zanesenjaci i gosti. Više od svega raduje podatak da je osnivačkom skupu prisustvovao velik broj nastavnika i profesora tjelesnog odgoja, kao najbolji znak njihove spremnosti da pomognu šibenskoj atletici još jedan hod »iz početka«.

Osnovci i srednjoškolci iz pripremnog stupnja trebaju biti temelj budućeg rada u atletskom klubu »Šibenik«. Tragati za ostacima atletske prošlosti zaista je nepotrebno. Naravno, preduvjet za »normalan« rad novih šibenskih atletičara i atletičarki jeste uređenje staze i svlačionica na stadionu »Rade Končar«. No, do tada se valja zadovoljiti privremenim rješenjima. Barem, što se svlačionica tiče. Jer, nije u pitanju nečija nebriga ili nemar, već jednostavno nedostatak sredstava.

Predstavnik ASH Zlatko Vrbanc istakao je spremnost Saveza da pomogne AK »Šibenik« u svakom pogledu. Njegova tvrdnja da je AK »Šibenik« prijeko potrebna atletska karika na obali između Splita i Zadra nije neosnovana. Prisustvo zadarskih atletskih radnika na skupštini na svojevrsan način govori o zainteresiranosti i perspektivi dobrosusjedskih odnosa.

Perspektivno, a ne kroz prizmu trenutnih (ne)uspjeha valja ubuduće sagledavati cijeli rad novoosnovanog AK »Šibenik«. Novom predsjedniku Tomi Relji i članovima Izvršnog odbora poželimo uspješnu trku »na duge staze«.

SPORT**PRVA SAVEZNA
VATERPOLSKA LIGA****TRI PORAZA »SOLARISA«**

Peto kolo: Solaris — Kotor 5:9 (strijelci: Juraga 3, Renje i Đurđević); 6. kolo: Solaris — Jadran (HN) (strijelci: Renje 2, Juraga 2), KPK — Jug 13:6, Mladost — Partizan 8:8, Jadran (HN) — Kotor 9:6, Primorje — Triglav 17:8 i Mornar — Jadran (S) 11:11.

Solaris je na spomenutim utakmicama igrao s ovim igračima: Pavić, Juraga, Seferović, Skarica, Perak, Bura, Renje, Ljuba, Dorbić, Tekić, Lončar, Đurđević i Krstačić.

Poredak nakon 7. kola: KPK i Primorje po 11 bodova, Jadran (HN) 10, Mornar 9, Partizan, Jug, Kotor i Pošk po 8, Mladost 4, Triglav 3, te Solaris i Jadran (S) po 2 boda.

**PRIZNANJE ŠIBENSKIM
KOŠARKAŠICAMA**

Dvije mlade šibenske košarkašice dobile su ovih dana značajno priznanje: poziv u reprezentativne selekcije. Nadarena Marija Jajac pripremat će se s najboljim jugoslavenskim omladinkama za prvenstvo Balkana, što će se održati od 4. do 6. kolovoza, dok će Zdravka Miljković u idućim nastupima braniti boje najbolje selekcije Jugoslavije.

**Sport u
„Slobodnoj
plovidbi“**

Odbor za rekreaciju i sport pomoraca Jugoslavije provodi akcije radi postizanja što boljih rezultata na planu rekreacije i sporta. Na poziv Međunarodnog komiteta za rekreaciju i sport pomoraca, delegacija Odbora posjetila je Oslo i Antwerpen, gdje se upoznala s aktivnošću Međunarodnog komiteta, pa je tom prilikom prisustvovala »Međunarodnom sportskom tjednu pomoraca« u Antwerpenu.

Biro za sportsku aktivnost pomoraca organizira sportske igre širom svijeta, a o postignutim rezultatima vodi se evidencija, pa se postignuti rezultati objavljuju u informativnom listu kao što je »Sport na sedam mora«. Zapaženo je, da su u ovim natjecanjima sudjelovali i posade brodova jugoslavenske trgovačke mornarice, koje su postigle veoma zapažene rezultate. Ove godine, po prvi put organizira se »Međunarodni sportski tjedan pomoraca« početkom rujna u Rijeci, gdje će osim naših pomoraca sudjelovati i pomorci sa stranih brodova koji se tada zateknu u Rijeci.

Odbor za rekreaciju i sport pomoraca radne organizacije »Slobodne plovidbe« u okviru plana i programa nastoji da postigne što veću masovnost, da angažira što veći broj pomoraca koji će se baviti rekreacijom i sportom ne samo u vrijeme kada se nalaze kod kuće, već i na brodovima. Smotra rekreacije i zajedništva pomoraca naročito se dokazala prilikom održavanja I, II i III sportskih igara pomoraca Jugoslavije održane u Zadru, Kotoru i Crikvenici. I ove godine Odbor za rekreaciju i sport pomoraca Jugoslavije obavlja pripreme za održavanje IV sportskih igara pomoraca Jugoslavije koje će se održati od 20. do 23. rujna u čast Dana mornarice i pomorstva Jugoslavije, u organizaciji »Mediteranske plovidbe« u Korčuli. Predviđa se sudjelovanje 14 radnih organizacija pomorskog brodarstva Jugoslavije, a natjecanja će se odvijati u 10 sportskih disciplina za muškarce i 5 sportskih disciplina za žene.

Jakov BILIS

**Klapa „Jadrija“
na Omiškom festivalu**

Za njih kažu da su zadnji trubaduri tihe, serenadne šibenske klapske »pisme«. Članove klape »Jadrija« prije čete vidjeti kako lagano »bruje« Kalelargom ili rivom, negoli na javnim nastupima.

Najmlađa šibenska, a vjerojatno i dalmatinska, klapa već 3 godine djeluje pod okriljem glazbe »Šibenski težaci«. U aranžmanu Glazbe imali su zapažen nastup prošle godine u Francuskoj. Na Omiškom festivalu klapa »Jadrija« prvi put nastupila 1976. Audiciju za ovogodišnji »Omiš« sigurno su prošli, sudeći po izjavi člana žirija maestra Eduarda Tudora, koji je kazao kako klapa »Jadrija« stilom i kvalitetom pjevanja umnogome podsjeća na dvostruke pobjednike Omiškog festivala, klapu »Šibenik«.

Klapa »Jadrija« pjeva u sastavu: Marijan Antulov (prvi tenor), Ivo Lakoš i Igor Ninić (drugi tenori) Mićo Friganović (bariton), te Ivica Lovrić i Vlado Penović (basovi). Ivo Lakoš je ujedno i voditelj klape, kojoj je instrumentalna pratnja gitarist Mile Mrvić.

I.M.

**BP
Album**

»SAN ANTONIO ROSE« — »FLOYD CRAMERS GREATEST MITS«, RCA—JUGOTON (LSRCA-70857). Među brojnim kompilacijskim albumima što su se posljednjih mjeseci pojavili na domaćem diskografskom tržištu ima i onih koji (stilom glazbe) nisu namijenjeni ortodoksnom zaljubljeniku rocka, a ipak se zbog prijemljivosti odabranih skladbi mogu preporučiti kao odličan sedativ (poslije slušanja prebučnih hard-rockera) upravo takvom diskofilu.

Floyd Cramer jedan je od eksponenata Nashville — zvuka, glazbenik koji je svirao klavir na mnogim pločama »country« muzike. Njegova posebnost je upravo u stilu — način na koji on svira najreprezentativniji je ogledni obrazac klavirističkog izvođenja country glazbe. Longplejka »Najveći hitovi« sadrži doista najveće uspjehe ovog glazbenika, a među njima su i Cra-

merova tri hita sa britanskih rang-lista početkom šezdesetih godina: »On The Rebound« »Mot Pepper« i najpoznatija »San Antonio Rose«. Te skladbe kao i odbir ostalih hitova Floyd Cramera možete slušati 28. 6. 1978. u emisiji »Glazbeni studio« Radio-Šibenika.

Z. SEVERDIJA

Top lista**SINGLICE**

1. IT'S HEARTACHE — Bonnie Tyler (»Jugoton«)
2. MOJA PRVA LJUBAV — »Rani mraz« (»Jugoton«)
3. MOLITVA ZA MAGDALENU — Oliver Dragojević (»Jugoton«)
4. BREZ LJUBEZNI MI ŽIVETI NI — Moni Kovačić (RTV Ljubljana)
5. ZBOMOM OSTAJ, LJUBAVI — Oliver Dragojević (»Jugoton«)

LONGPLEJKE

1. LOVE SONGS — »The Beatles« (»Jugoton«)
2. LEB I SOL — »Leb i sol« (PGP RTB)
3. GREATEST MITS VOL. II — Elton John (»Jugoton«)
4. FOOT LOOSE AND FANCY FREE — Rod Stewart (Suzy)
5. MODRA RIJEKA — »Indexi« (»Jugoton«)

**Nagrada za znanje
u kviz - natjecanju**

Općinski savjet za unapređenje rada Saveza pionira i Općinska konferencija Saveza društava »Naša djeca« organizirali su i ove godine pohod pionira slavnim krajem, »Petrova gora '78«. Sudionici pohoda — njih sedamdesetak bili su učenici koji su sudjelovali u radio kviz — natjecanju »Koliko znaš svoju pionirsku organizaciju«, iz škola »Maršal Tito«, »Simo Matavulj«, »Rade Končar«, »Lepa Šarić« i »Mate Bujas« iz Šibenika, zatim učenici iz osnovnih škola Lozovac, Skradin, Bratiškovci i Rogoznica. Na pohodu su također bili članovi

dječje redakcije Radio-Šibenika, nastavnici-voditelji ekipa iz kviz-natjecanja i članovi Pedagoškog savjeta dječje emisije Radio-Šibenika. Za trodnevni izlet šibenski su pioniri posjetili Petrovu goru i njene povijesne znamenitosti, a tom prilikom im je bio održan i sat povijesti s temom iz borbene prošlosti toga slavnog kraja. Izlet kojim su nagrađeni za svoj trud i znanje, pioniri i njihovi voditelji iskoristili su za posjet i razgledanje Plitvičkih jezera.

J. G.

MEDICINSKI SAVJETI**Putovanje avionom**

Do sezone godišnjih odmora ostalo je još malo vremena. Prave se planovi kuda ići, kojim prijevoznim sredstvom. Često se bolesnici, naročito kronični, obraćaju liječniku i traže mišljenje da li je preporučljivo da, s obzirom na njihovu bolest, putuju avionom. Mora se odmah istaći da putovanje avionom ne bi trebalo da izaziva teškoće. Prilikom letenja na velikim visinama na organizam mogu da djeluju različiti faktori, kao što su hipoksija (smanjena količina kisika), zatim temperatura i zračenje kao i sile ubrzanja.

Povećanjem visine, barometarski pritisak se smanjuje isto kao i pritisak kisika. Primjera radi, barometarski pritisak na nivou mora iznosi 760 mm živinog stuba, a na 6.000 m visine oko 350, dok pritisak kisika na istim visinama iznosi 159, odnosno 73 mm.

Jasno je da ovakve promjene pritiska mogu da budu uzrok problema hipoksije. Organizam se u uvjetima niskog pritiska kisika prilagođava različitim mehanizmima, kao što je povećanje plućne ventilacije, povećanje količine hemoglobina u krvi i pojačanje vaskularizacije tkiva.

Pokazalo se da proces aklimatizacije putem ovih mehanizama povećava ponudu kisika u tkivima i da nije rezultat promjenjene sposobnosti ćelija da izdrže niski pritisak kisika.

Pritisak u kabinama aviona ne prati vanjske promjene barometarskog pritiska, nego se održava na stalnim vrijednostima. Ponekad se može dogoditi da dođe do naglog pada pritiska u kabini aviona, što može da pričinu teškoće osobama s oboljenjem pluća, ili srca, ili anemičnim osobama. Valjalo bi da osobe koje imaju vitalni kapacitet smanjen za 50 posto, bolesnici s insuficijencijom srca, kao i oni koji se oporavljaju od infarkta miokarda, obavijeste osoblje aviona kako bi se u eventualnim posebnim situacijama na njih obratila naročita pažnja, jer takve osobe moraju da imaju na raspolaganju kisik.

Danas to ne predstavlja neki naročit problem, jer se maske s kisikom nalaze iznad svakog sjedišta i ispadaju automatski čim dođe do naglog pada pritiska u kabini.

Da bi putovanje avionom bilo osigurano, osobe s teškom anemijom treba da imaju vrijednosti hemoglobina najmanje 50 posto od normalnih, jer u protivnom može doći do anemijske hipoksije.

Davanje kisika pokazalo se korisnim i u onih bolesnika koji uslijed deformacije eritrocita (crvena krvna zrnca) i hemolize (oslobađanje hemoglobina iz eritrocita i njegovo prisustvo u plazmi) osjećaju muku, povraćanje i bol u trbuhu, naročito u lijevom gornjem kvadrantu.

U nervno labilnih i uplašnih osoba može da dođe do lažne gladi za zrakom zbog hiperventilacije. Takve osobe treba ili da zaustave dah, ili da udišu i izdišu s papirnatom kesom na ustima i nosu.

Djelovi tijela koji sadrže zrak mogu biti uzrok neprijatnih simptoma zbog promjene pritiska. Tako je poznato da se mogu javiti aerootitis, ili zapaljenje srednjeg uha, i aerotinitis, ili zapaljenje paranazalnih šupljina, koje se manifestiraju bolom i eksudacijom (prelaz tečnosti iz krvnih sudova u tkivne prostore). Bolesnici sa kolostomom (otvor na debelom crijevu) treba da poduzmu odgovarajuće mjere jer će se kesa prilikom uzletanja brzo napuniti.

Trudnice s normalnom, nekomplikiranom trudnoćom, dojenčad i stare osobe mogu da podnesu putovanje avionom bez problema. Svakako da trudnice prije putovanja treba da se posavjetuju sa svojim ginekologom. Osobe s gipsanim zavojem podnose let bez teškoća, dok osobe sklone flebotrombozama ne bi trebalo da svo vrijeme leta sjede.

Može se smatrati da je letenjem avionom osiguran i brz način putovanja, jer su poduzete maksimalne mjere sigurnosti da zdravlje i životi putnika ne bi bili ugroženi.

*Svim radnim ljudima
i građanima naše komune*

čestitamo

**27. LIPNJA
DAN SAMOUPRAVLJAČA**

**OPĆINSKO
SINDIKALNO VIJEĆE
ŠIBENIK**

NIPPER

NE ZABORAVITE!
u prodaji je
svakog drugog četvrtka

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici:

- Medicinski centar Šibenik**
— cipelar u Tehničkoj službi (KV cipelar)
Rok oglasa do 4. 7. 1978.
- Poljoprivredna zadruga Sapin Doca**
— vozač (KV vozač »C« kategorije)
Rok oglasa do 27. 6. 1978.
- Poduzeće LUKA Šibenik**
— stražar 2 izvršioaca (PKV, završena osnovna škola)
- ŽTP Zagreb OOUR »Sekcija za vuču vlakova« Knin RJ Šibenik**
— pomoćnik strojovođe dizel vučnih vozila
— 2 izvršioaca (završena osnovna škola)
Rok oglasa do 29. 6. 1978.
- »Vodičanka« Vodice**
— vozač teretnih automobila (KV vozač i 3 godine radnog staža)
— trgovački radnik (KV trgovac i 3 godine radnog staža)
Rok oglasa do 29. 6. 1978.
- GKP »Vodice« Vodice**
— čistač na kolima (na određeno radno vrijeme)
— čistač plaža — 2 izvršioaca (na određeno radno vrijeme)
— čuvar deponija
Rok oglasa do 29. 6. 1978.
- Dječji vrtići Šibenik**
— pedagog (završen Filozofski fakultet)
Rok oglasa 15 dana od dana objavljivanja u »Slobodnoj Dalmaciji«.
- »Drvoprerađivač« Šibenik**
— stolar — 8 izvršilaca (KV stolar)
— transportni radnik — 3 izvršioaca (završena osnovna škola)
Rok oglasa do 28. 6. 1978.

»AUTOREMONT« VODICE

raspisuje
NATJEČAJ

za radna mjesta

- Tehnolog-kontrolor automehanike privrednih vozila**
1 izvršilac,
- Nabavno-prodajni referent za ostala područja**
1 izvršilac.

Uvjeti:

- SSS strojarskog smjera,
— stručno znanje iz autostruke, sposobnost dobrog kontrolora u uočavanju i iznošenju nedostataka u toku rada,
— 3 godine radnog iskustva.
- VSS, VŠS ili SSS ekonomskog ili strojarskog smjera,
— 2 godine radnog iskustva na poslovima u autostruci.

Posebni uvjeti:

Obavezan probni rad za oba radna mjesta je 60 dana. Osobni dohodak prema Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka.

Pozivaju se kandidati da podnesu prijave na adresu: »AUTOREMONT« VODICE — Služba općih poslova u roku od 8 dana od dana objavljivanja.

Nekompletne i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

JAVNA ZAHVALA

U dubokoj boli koja nas je zadesila smrću naše voljene i plemenite mame, sestre, bake i punice

**MARIJE SILOV ud. JURE
rođ. BARANOVIC**

ovim putem izražavamo našu duboku zahvalnost svim rođacima, prijateljima i znancima koji su se pridružili našoj boli, uputili izraze sućuti te prisustvovali njenom posljednjem inspračaju.

JAVNA ZAHVALA

U dubokoj boli koja nas je zadesila tragičnom smrću naše drage i nikad zaboravljene kćerke i sestre

**ZDENKE GULIN
kći Jere**

16. IX 1959 — 10. VI 1978.

zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima, susjedima i znancima kao i učenicima IVC raz. i Nastavničkom vijeću

Gimnazije »Šibenski heroji« u Šibeniku koji su u najtežim trenucima izrazili sućut, odar oktili cvijećem i vijencima te ispratili dragu pokojnicu na vječni počinak.

Tugujući: otac JERE, majka MILKA i sestra MELINA

BOLNO SJECANJE

Pažnju i poštovanje koje si prema nama imala naša draga

ZDENKA

teško se mirimo sudbinom da te više nema među nama. Nikad te nećemo zaboraviti.

obitelji: JURJIĆ I ŽIVKOVIĆ

**POZIV BORCIMA
9. DALMATINSKE BRIGADE**

Pozivaju se borci Devete dalmatinske (trogirске) brigade NOVJ koji žive u Šibeniku da se jave Općinskom odboru SUBNOR-a Trogir kako bi bili evidentirani radi proslave ove jedinice koja će biti organizirana ove godine.

